

Նանաչի՞ր ինքը թեզ

Հաբարաբեր «Krtutun» (education) weekly «Կրդություն» (образование) еженедельник 22.11.2017թ. չորեքշաբթի թիվ 47 (812)

Իրավաբար Վճիռ - 97

Վերջնական Ե Եւ պարտադիր կատարման համար

Այսօր՝ նոյեմբերի 22-ին, լրանում է Հայկական հարցի լուծման՝ միջազգային իրավունքի տեսանկյունից կարեւորագույն հանգրվանի՝ ԱՄՆ 28-րդ նախագահ Վուդրո Վիլսոնի կողմից կայացված իրավարար վճիռ 97-ամյակը։ Փաստարտությունը կազմվել է 1920 թվականի ապրիլի 26-ի՝ Սան-Ռեմոյի կոնֆերանսի հայցադիմումի (compromis) եւ 1920 թվականի օգոստոսի 10-ի՝ Սեւրի հաշտության պայմանագրի 89-90 հոդվածների տեսքով ներկայացված հայցադիմումի համաձայն։ Հայաստանի եւ Թուրքիայի միջեւ սահմանի վերաբերյալ։ Վճիռը պաշտոնական եւ ամբողջական անվանումն է «Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների նախագահի որոշումը Թուրքիայի եւ Հայաստանի միջեւ սահմանի, Հայաստանի՝ դեպի ծով եւրի եւ հայկական սահմանին հարակից թուրքական տարածքի ապառագմականացման վերաբերյալ», 22 նոյեմբերի, 1920թ.։

1920 թվականի ապրիլի 25-26-ին Դաշնակցի եւ ընթերակա ուժերի Գերագույն խորհուրդը (Supreme Council of Allied and Associated Powers)՝ բաղկացած Մեծ Բրիտանիայի, Ֆրանսիայի, Իտալիայի եւ ճապոնիայի ներկայացուցիչներից, որոշում կայացրեց դիմել ԱՄՆ նախագահին՝ 2 ննդրանքով։

• ստանձնել Հայաստանի մանրադարձ,

• իրավաբար վճռով որոշել Հայաստանի եւ Թուրքիայի սահմանը։

Երկրորդ խնդրանքը նաեւ պաշտոնապես ամրագրվեց խաղաղության վեհաժողովի նախագահի՝ Ֆրանսիայի վարչապետ եւ արտգործնախարար Ալեքսանդր Միլերանի՝ 1920 թվականի ապրիլի 27-ի պաշտոնագրով։ Նույն խնդրանքը, 89-րդ հոդվածի տեսքով, ներառվեց Սեւրի դաշնագրի մեջ եւ արդեն Հայաստանի ու Թուրքիայի, ինչպես նաեւ դաշնագիրը ստորագրած գրեթե 20 երկի անունից հղվեց ԱՄՆ նախագահին։ ԱՄՆ նախագահը, իրավաբար մարմինները (պետքարտուղարությունը, պաշտպանության նախարարությունը եւ նախագահի վարչակազմը) եւ համապատասխան աշխատանքային խումբը (պրոֆեսոր Վեստերմանի գլխավորությամբ) մանրագնին ուսումնասիրեցին հայցը եւ կայացրին իրավաբար վճիռը։

Հարունակությունը՝ էջ 3

Աշխարհի հետ

Հայաստանի մշակույթի օրերը Ռուսաստանում

Մոսկվայում Հայ-ռուսական բարձր մակարդակի բանակցությունների ավարտից հետո նախագահներ Սերժ Սարգսյանը եւ Վլադիմիր Պուտինը այցելել են Տրեյսակովյան պատկերասրահ, որտեղ երկու երկրների ղեկավարների մասնակցությամբ տեղի է ունեցել «Ռուսաստանում Հայաստանի մշակույթի օրերի» պաշտոնական բացման հանդիսավոր արարողությունը։

Միջոցառումները նեկարկել են հայ մեծ գեղանկարիչ Մարտիրոս Սարյանի ցուցահանդեսով, որտեղ ներկայացված են Սարյանի մոտ երեք տասնյակ բացարձիկ աշխատանքներ Հայաստանի ազգային պատկերասրահի, Երեւանում Սարտիրոս Սարյանի տուն-թանգարանի եւ Տրեյսակովյան պատկերասրահի հավաքածուներից, որնք ստեղծվել են անվանի վարպետի կողմից Մերձական Արեւելքի երկրներում ճանապարհորդության ընթացքում, ինչպես նաև դրանց մասին հիշողությունների հիմնա վկա։

Ցուցահանդեսը դիտելուց հետո Հայաստանի եւ Ռուսաստանի նախագահները Տրեյսակովյան պատկերասրահի Վրուբելի սրահում հանդես են եկել ելույթներով։ Միջոցառման ժամանակ ՈՂ նախագահ Վլադիմիր Պուտինը նախագահ Սերժ Սարգսյանը է հանձնել 1995 թվականին Հայաստանից գրացված մեծանուն նկարիչ Միհնայիլ Վոլուբելի «Ներ եւ հրեշտակը Թամարի հոգու հետ» կտավը։ Հայաստանին այդ նկարը փոխանցելու ռուսական կողմից մտադրության մասին ՈՂ նախագահը հայտնել էր դեռևս ս.թ. մարտի 15-ին։ Մոսկվայում նախագահ Սերժ Սարգսյանի հետ հանդիպման ժամանակ։

տե՛ս՝ ճառը էջ 2

ՏՏ ոլորտում ՀՀ Նախագահի 2017թ. մրցանակի հանձնման արարողությունը

ՀՀ Նախագահի նստավայրում տեղի է ունեցել տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ ոլորտում համաշխարհային ներդրման համար ՀՀ Նախագահի 2017 թվականի մրցանակի համանանան արարողությունը, որից հետո, ի պատկի մրցանակի արժանացած «Ներ Հայր» ընկերության հիմնադիր Թոմի Ֆադելի, Հանրապետության նախագահի անունից տրվել է ընդունելություն։

Համաշխարհային տեղեկատվական տեխնոլոգիաների մրցանակաբաշխության կոմիտեի գործադիր խորհրդի նախագահ Յովկի Սուսայելյանը միջոցառման սկզբունքների կայության մեջ է ՀՀ Նախագահի հրամանագրով ստեղծված՝ ՏՏ ոլորտում համաշխարհային ներդրման համար Հանրապետության նախագահի մրցանակի նախապատմությունը, մրցանակաբաշխության կոմիտեի եւ միջազգային ընտրող հանձնաժողովի գործունեության սկզբունքները, մինչ այժմ այդ պատվավոր մրցանակին արժանացած աշխարհահռչակ անձանց, անդրադարձել նաև Հայաստանի տնտեսության գիտատար ոլորտներից մեկի տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտում Հայաստանի մրցակցային առավելություններին, դեռևս Խորհրդային Հայաստանում այս ոլորտում եղած մեծ ներուժին, որը հետագայում անուր հիմք հանդիսացավ ոլորտի գարգանցան համար։ Յովկի Սուսայելյանը խոսել է նաև ՏՏ ոլորտի գարգանցան ուղղված պետություն-մասնավոր հատված նախաձեռնությունների մասին, որոնցից շատերն արդեն պարբերական բնույթ են ստացել։

Հանդիսավոր արարողության ժամանակ մրցանակաբաշխության համար անդամ Թոմի Մորոյանը ներկայացրել է այս տարվա մրցանակակիր կենսագրությունը, ներդրումը ՏՏ ոլորտում։

Նախագահ Սերժ Սարգսյանը մրցանակը հանձնել է Թոմի Ֆադելին եւ այդ առիթով հրավիրած ընդունելության ժամանակ հանդես է եկել ելույթով։

Մրցանակի արժանանալու կապակցությամբ իր շնորհակալական խոսքն է հղել մրցանակակիր Թոմի Ֆադելը։

տե՛ս՝ ճառը էջ 4

Խորհրդարան

«Բաց դռներ» ծրագրի շրջանակում

ՀՅ ԱՌ փոխնախազաքահ Եղուարդ
Ծարժագանովը հանդիպել է ՀՅ ԱՌ «Բաց դրսեր» ծրագրի շրջանակում
Խորհրդարան այցելած Երեւանի պետական համալսարանի տնտեսագիտության եւ կառավարման ֆակուլտետի դասախոսներին ու ուսանողներին։ Յուրերը հետևել են միստերի աշխատանքին, շրջել խորհրդարանի շենքում։

ՀՅ Աժ փոխնախագահ Էդուարդ Շարմազանովը ներկայացրել է օրենսդիր նախարարի գործունեությունը, կառուցվածքը, անդրադարձել Աժ հերթական նիստում քննարկվող «Հայաստանի Հանրապետության 2018 թվականի պետական բյուջեի նախան» ՀՅ օրենքի նախագծին: Այնուհետև Աժ փոխնախագահն առաջարկել է հանդիպունք շարունակել հարցու-պատասխանի ձեւաչափով:

Ընորհակալություն հայտնելով հանդիպման համար՝ ԵՊՀ ուսանողներն իրենց հետարքըրող հարցերով դիմել են ՀՀ Աժ փոխնախագահին.

Դրանք վերաբերում էին տնտեսական ածին, աղքասության վերացման մեխանիզմներին, ուրբանիզացիային, ինչպես նաև ԵԱՏՄ-ին Հայաստանի անդամակցությանը, ՀՀ-ԵՄ «Համապարփակ եւ ընդլայնված գործընկերության համաձայնագրի» առաջիկա ստորագրմանը վերաբերող հայցերի:

Աժ փոխնախագահը սիրով պա-

თავსუანტელ է წილი ხარგებრჩუ՝ ხორ-
გორების აკოსტუმის მასალების ხასა-
რაկალან-გალარაკან თე აქთა-
კანაზენი თე ან დორტენ მარანი:

Ամփոփելով հանդիպումը՝ ՀՀ Աժ փոխնախագահը կարեւորել է երիտասարդների դերը պետության քաղաքական եւ հասարակական կյանքում:

«Հայաստանում կրթության ոլորտի հատկացումները երբեւէ ՀԱՀ-ի գունէ 2 տոկոսի սահմանագծից պետք է չիջնեն». Լեռն ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ՀՅ Ազգային ժողովն իր հերթական նիստում քննարկել է «ՀՅ 2018 թվականի պետական բյուջեի մասին» օրենքի նախագիծը։ Բյուջեի կրթության եւ գիտության հատվածը ներկայացրել է ՀՅ ԿԳ նախարար **Լեւոն Մկրտչյանը՝** ընդգծելով, որ իր ելույթի ընթացքում առավելապես կմերկայացվեն բյուջեի կրթության հասուվածի հնարավորությունները՝ քաղաքականության տեսակետից։ «Ի վերջո, եթե ՀՅ-ում ցանկանում ենք ունենալ գիտելիքահեն եւ կրթական ավելի օպտիմալ համակարգ, ապա պետք է կարողանանք դրա հիմքում դնել ծրագրային բյուջե հասկացությունը։ Ինչպես գիտեք, ՀՅ կառավարությունը, երկար ճանապարհ անցնելով, փորձ է անելու առաջիկա 1-2 տարիներին ամբողջությամբ բյուջեի տրամաբանությունը դնել ծրագրային հեմքի վրա։ Եղր նշանակվեցի ԿԳ նախարար, իմ հիմնական խնդիրն եր հասկանալ՝ ինչպես եղած միջոցներո փոխանցել ավելի օգտակար գործողության տիրույթ եւ փորձել ՀՅ կրթական ոլորտի բյուջեն դիտարկել՝ իբրև ծրագրային բյուջե։ Առաջին նախապայմանը պլատֆորմի բացումն էր։ Ըստ եւրյան, պետք է արձանագրել, որ կրթության ու գիտության բնագավառն այս ոլորտներից է, որն ուղիղ նպաստում է ՀՅ անկախության արրավնամանը, քանի որ այն ամբողջությամբ բաց հարրակ է։ Եթե ուշադրություն դարձնեք կրթական, հատկապես բարձրագույն կրթության համակարգի կառուցվածքին, ապա կնկատեք, որ այնտեղ ներկայացված են ամենատարբեր քաղաքակրթական արդյունքներ, որոնք կարողացել են ադապտացվել եւ իրականանում են մեր երկիր անվտանգության, մեր ազգային առաջընթացի ծրագրերից բխող քաղաքականություն։ Եվ այստեղ ցանկանում եմ անկեղծ շնորհակալություն հայտնել կրթության համակարգի հիմնախնդիրներով մտահոգ բոլոր գործընկերներին՝ սկսած իշխանությունը ներկայացնող եւ պատասխանատվությունն իր վրա վերց-

A black and white photograph of a middle-aged man with short, dark hair. He is wearing a dark suit jacket over a white shirt and a dark tie. He is seated at a desk, facing slightly to his left. There are two microphones positioned in front of him on the desk. The background is dark and indistinct.

շագագային հետաքրքրված կառույց-ների միջոցով: Եվ 2018 թվականն ամբողջությամբ նվիրված է լինելու այդ հարթակների ծեսավորմանը»,- նշել է Լենոն Մկրտչյանը՝ ընդգծելով, որ այդ նպատակով ներկայացվել են երկու կարեւոր օրենքների նախագծեր, որոնք արդեն մի քանի անգամ անցել են քննարկումների շարք, որպես հանրային քննարկման: «Այս բացված հարթակը հնարավորություն է տալիս բոլոր հաղցերը բափանցիկ քննադրել: Կրթության ոլորտում առհասարակ չկա որեւէ խնդիրը, որը հրապարակային քննարկման առարկա չդառնա: Օրինակ՝ «Բարձրագույն կրթության մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ենթադրում է արմատական փոփոխություններ այս ոլորտում: Այստեղ ունենք մեր գործընկեր կառույցների՝ Եվրոպական միուրյան, FAST հիմանդրամի, Համաշխարհային բանկի, Ասիական զարգացման բանկի աջակցությունը, որն իսկապես լուրջ նախադրյալներ կատարելու 2019-20թվականներին լուրջ ծրագրեր ներդնելու եւ բարձրագույն կրթության ոլորտում արմատական փոփոխություններ անելու համար: Եվ քանի որ այդ հարթակը բաց է, բոլորին առաջարկում ենք կիսել պատասխանատվությունը եւ վեր կանգնել անհատական շահախնդրություններից», - ասել է ԿԳ նախարարը:

ՎԵՐԺՆԱԿԱՆ Է ԵԼ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԿԱՏՈՐՄԱՆ ԻԱՄԱՐ

Ակիզբը՝ էջ 2

Ըստ Սան-Ռեմոյի հայցադիմումի, իսկ հետո նաեւ՝ ըստ Սեւրի հայցադիմումի (որը ներառվել է Սեւրի դաշնագիրի մեջ 89-90 հոդվածների տեսքով), այն ստորագրող երկր-ները համաձայնում էին, որպես իրավարար (արքիտր), Միացյալ Նախանդակահի հայեցողությանը թողնել Թուրքիայի եւ Հայաստանի միջեւ սահմանագծի որոշումը՝ Եղբումի, Տրապիզոնի, Վանի եւ Բիթլիսի նահանգների (Վիայերներ) տարածքում, ինչպես նաև Հայաստանին դեպի Սեւ ծով ելք տրամադրելը: Իրավարար (արքիտր) նախագահ Վիլսոնը 1920 թվականի նոյեմբերի 22-ին ներկայացնում է իր որոշումը, համաձայն որի՝ հայթուրքական սահմանը սկսվում էր Իրանին սահմանամերձ Կոտուր քաղաքից, անցնում Վանա լճից հարավ-արեւմուտք եւ Բիթլիս եւ Մուշ քաղաքներից հարավ-արեւմուտքը (սահմանագծից դուրս էր մնում Վանի նահանգի մոտ կեսը եւ գրեթե ամբողջությամբ Սղերդի գավառը): Այնուհետեւ սահմանը ձգվում էր դեպի հյուսիս, անցնում Երզնկայից ոչ հեռու, որոշվում՝ ըստ բնական աշխարհագրական պատմեցի եւ ապահովում Հայաստանի անվտանգությունը: Հայաստանին դեպի Սեւ ծով հարմար ելք ապահովելու համար սահմանն անցնում էր Ղերսիմից հյուսիս: Համաձայն Վիլսոնի իրավարար վճի՛ Հայաստանին էր տրվում ընդիհանուր առնամբ 103.599 քառ. կմ տարածք:

Վիլսոնի իրավաբարը վճիռն առ այսօր չի իրագործվել, քանի որ քենալական Թուրքիան, հենցելով խորհրդային Ռուսաստանի ռազմաքաղաքական աջակցության վրա եւ օգտվելով արեւմտյան տերությունների թողտվությունից, համար պայքար սկսեց ծավալել՝ խախտելով Մուրդոսի զինադադարը (1919, հոկտեմբերի 30) եւ ոտնահարելով Սեւրի պայմանագիրը: 1920 թվականի թուրք-հայկական պատերազմի ընթացքուն Հայաստանի Հանրապետությունը, որը ոչ մի օգնություն չէր ստանում դաշնակից երկրներից, ստիպված էր 1920 թվականի դեկտեմբերի 2-ին հանձնել իշխանությունը բոլշևիկներին, իսկ արդեն ՀՀ օրինական իշխանությունը շիանդիսացող կառավարության որոշ անդամներ հարկադրված ստորագրեցին 1920 թվականի դեկտեմբերի 3-ի Ալեքսանդրապոլի պայմանագիրը, որով իր թե հրաժարվեցին Սեւրի հաշոտության պայմանագրից: Թուրքիայի անունից Ալեքսանդրապոլի պայմանագիրը կնքեցին դեռևս Թուրքիայի օրինական իշխանությունը չերկայացնող անձինք: Այսահով, ըստ միջազգային հրավունքի, Ալեքսանդրապոլի պայմանագիրը կ սկսանել անօրինական եռ եւ անվանելու:

Իրավաբար վճռող վերջնական է եւ պարտադիր կատարման համար: Այն չի ունենում ժամանակային սահմանափակում, եւ դրա կարգավիճակը կախում չունի վճռի հետագա ճակատագրից: Միջազգային իրավունքը, մասնավորապես՝ Հաագայի միջազգայնագրի (Կոնվենցիայի) (1907) 81-րդ հոդվածը, որով ամփոփվել եւ ամրագրվել է իրավաբար վճիռների կարգավիճակը, ընդհանրապես չի նախատեսում վճոյի չեղյալ հայտարարում: Ըստ միջազգային իրավունքի՝ կողմերը, համաձայնվելով իրավաբար որոշմանը ներկայացնել իրենց վեցը, մեկը ընդունում են, որ իրենց կողմից կատարման համար պարտադիր կլինի իրավաբարի ցանկացած վճիռ: Իրավաբարությունն ի կատար ածելու՝ կողմերից մեկի մերժումը չի ադում վճոյի վավերականության վրա: Ըստ այդմ, քանի որ իրավաբարության հայցը ներկայացվել է ոչ միայն Հայաստանի եւ Թուրքիայի, այլև 16 այլ երկրների կողմից, Վիլսոնի իրավաբար վճիռը պարտադիր է բոլոր հայցվորների համար, որոնք ներկայումս հետեւյալ երկրներն են՝ Միացյալ Թագավորություն, Կանադա, Ավստրալիա, Նոր Զելանդիա, Հարավային Աֆրիկա, Հնդկաստան, Պակիստան, Բանգլադեշ, Ֆրանսիա, Իտալիա, ճապոնիա, Բելգիա, Հունաստան, Լիհաստան, Պորտուգալիա, Ռումինիա, Զեխիա, Սլովակիա, Սերբիա, Խորվաթիա, Սլովենիա, Բոսնիա, Հերցեգովինա, Մակեդոնիա եւ Մոնտենեգրո: Այն պարտադիր է նաեւ իրավաբարի՝ Միացյալ Նահանգների համար, քանի որ ԱՄՆ նախագահի ցանկացած պաշտոնական դիրքորոշում հանդիսանում է երկրի դիրքորոշումը, եւ իրավաբարությունից բխող քայլերը պարտադիր են լայնապահ համար:

Հայաստանի Հանրապետությունը, որպես ՄԱԿ-ի անդամ Երկիր, բարեպաստ աշխարհաքաղաքական իրադրության պայմաններում կարող է ՄԱԿ-ի միջազգային դատարանի միջոցով (Միջազգային դատարանի կանոնադրության 36-րդ հոդվածի 2 կետի (ա) եւ (բ) ենթակետերի հիման վրա) հավաստել Վիլսոնի հրավարար Վճռի վավերականությունը եւ դրանով իսկ Վերահստատել իր տիտղոսը հրավարար Վճռով Հայաստանին հատկացված տարութիւ վրա:

«Բաց դռների» շոշանակում

Հաջողության հասնելու համար ձգտում է պետք

ՀՅ ԱՌ նախագահի տեղակալ Է ՊՈՂԱՐԴ-
ՇԱՐՄԱԳԱՆՈՎԾ հանդիպել է Խաչատրյան
Արքովյանի անվան հայկական պետական
մանկավարժական համալսարանի Եւ «Ու-
րարութ» համալսարանի դասախոսների ու
ուսանողների հետ:

Ողջունելով հյուրերին Խորհրդարանում՝ Եղիսարդ Շարմազանովը կարեւորել է ուսանողների հետ հանդիպման այս ծեսաշափթ, որով հնարավորություն է ընձեռվում տեղեկանալ նոր սերնդի ներկայացուցիչներին հոլորդ հարցերին ու տալ սպառիչ պատասխաններ:

Պարոն Հարմազանովը ներկայացրել է օրենսդիր մարմնի աշխատանքը, անդադարձել այժմ Խորհրդարանում քննարկվող՝ «Դայաստանի Դանրապետության 2018 թվականի պետական բյուջեի մասին» օրենքի նախագծին:

Հանդիպումն այնուհետեւ ընթացել է հարցուաստախանի շրջանակում, որի ընթագրում ըննարկվել են ուսանողներին:

Διατηρούμενη ιδέα της αρχαίας φιλοσοφίας είναι ότι η φύση διαθέτει συγκεκριμένη σειρά προτίμων, με την οποία πρέπει να γίνεται η προσέγγιση της. Η αρχή της ποιότητας στην αρχαία φιλοσοφία είναι η πρώτη σειρά προτίμων, καθώς η ποιότητα είναι η πρώτη σειρά προτίμων. Η αρχή της ποιότητας στην αρχαία φιλοσοφία είναι η πρώτη σειρά προτίμων, καθώς η ποιότητα είναι η πρώτη σειρά προτίμων.

ՀՅ Ած փոխակազմակիր, պատասխանելով ուսանողների հարցերին, նշել է, որ այսօր կրթությունը մեր երկրում ավելի բարձր մակարդակի վրա է, քան խորհրդային տարիներին է եղել, քանի որ տեղեկատվական հոսքերն առավել շատ են: Ի պատասխան աշխատաշուկային ու արտագործին վերաբերող ուսանողների նտահոգությանը եղուարդ Շարմազանովը հորդորել է լավ սովորել եւ լինել մրցունակ, սիրել հայրենիքը եւ չիհասթափվել ոչնչից: « Դաշողության հասմելու համար ձգտում է պետք, եւ յուրաքանչյուր մարդ ինքն է իր կյանքի դարրինը», - ասել է եղուարդ Շարմազանովը:

Այցելուները շրջել են խորհրդարանի շենքում, հետեւել Ծիստերի աշխատանքին:

**«Հայաստանում կրթության ոլորտի հատկացումները երբեւ՛
չՆԱ-ի գուե 2 տոկոսի սահմանագծից պետք է չիջնեն».** Լեւոն ՄԿՐՏՉՅԱՆ

սկիզբան՝ էջ 3

«Խոսքը հետեւյալի մասին է,- շարունակել է Լեռն Սկրտչյանը,- մենք հանդուրժելո՞ւ ենք, որպեսզի 87 հազար ուսանողություն ունեցող երկուում աշխատի 67 րուկամ 12 հազար ուսանող ունեցող ոչ պետական հատվածում գործի ավելի քան 31 րուհ: Եթե չենք հանդուժելու, ասա պետք է միասին կարողանանք ձեւավորել իսկապես գործունակ մեխանիզմ, որպեսի ստեղծենք այն հիմքը, որն իրականում համատարած ներգործավաճություն կապահովի կրորուբյան ոլորտում: Մեկ այլ խնդիր կա հանրակրթության ոլորտում՝ բյուջեում կա 600 մլն դրա

մի պակասորդ: Խոսքը չի վերաբերում մանկավարժական կազմի կրծատնանը, այլ տեխնիկական անձնակազմին: Ես կարծում եմ՝ ճիշտ չէ, որ մերկա պայմանմերում 30 աշակերտ ունեցող դպրոցն ունենա 4 պահակ: Այդ 600 մլն առաջացել է, օրինակ, պահակների հաստիքների սրբազումվ: *Տեսչությունն ինչ-որ չափանիշներ է հաստատել, եւ մնեն ստիպված պահում ենք դրանք, բայց հաշվի չենք առնում, որ ՀՅ 1380 դպրոցներից 400-ն ունի 100-ից քիչ աշակերտություն, իսկ մոտ 600-700 դպրոց՝ 300-ից քիչ:* Նետեւարար, 4 պահակի հաստիքն անհմաստ է պահել՝ գիշերային, հանգստյան օրերի՝ հատկապես որ ունենք հաստիքը:

Աերի հսկայական ամբողջություն: Այս տիպի ռացիոնալ ձեւաչափեր են կիրարվելու:

3 3043111-1.b1311-

«Տեմպու» ծրագիր

ԿՃԵԼԱՎՈՐՎԻ Ազգային ուսանող-փորձագետների անկախ մարմին

Տեղի է ունեցել ESPAQ Տեմպուս ծրագրի անփոխիչ համաժողովը, որին մասնակցել է ՀՀ Կրթության եւ գիտության նախարար Լևոն Սկրտչյանը: Ուղղված է միջազգային մասնակիցներին՝ նախարարը նշել է, որ Տեմպուս, իսկ ներկայումս՝ Էրազմուս ծրագրերը շատ կարեւոր են կրթության ոլորտի համար, հետեւաբար, պետք է արժեւորել ճեռքբերված արդյունքները: «Վերոնշյալ ծրագրերի լավագույն փորձին ծանոթանալը, ուսանողների եւ դասախոսների շարժունակությունը մեզ համար ինքնանպատակ չեն, դրանք միտված են երկու ուղղությամբ որակական փոփոխության ենթարկել ՀՀ կրթական ոլորտը՝ արտաքին եւ ներքին: Արտաքին փոփոխությունը ենթադրում է, որ ոլորտն ամբողջությամբ պետք է ներառվի քաղաքակրթական այն գործնարաններում, որոնք այսօր ընթանում են ԵՄ եւ շշական հարեւանության ծրագրերում, իսկ ներքին արդյունքում անհրաժեշտ են որոշակի կառուցվածքային լուծումներ: Ինարկե, այսօր ունենք բավականին հաջողություններ՝ շարժունակություն, եռաստիճան բարձրագույն կրթական համակարգ, կրեդիտային հանակարգ եւ այլն, սակայն առկա է նաև մեծ մարտահրավեր՝ ծեր լցմել բովանդակությամբ, որը ենթադրում է բավականին հետեւողական աշխատանք: Մեր խնդիրն է՝ շարժունակության կառուցվածքային փոփոխության տարածում երկու ներսում: Դրա համար բուհերը նախ պետք է բացեն իրենց դրսերը, համագոր-

Ժակուլյան նոր մթնոլորտ ձեւավորեն, որի արդյունքում ուսանողը կրեդիտիմեր հավաքելու ժամանակահատվածում հնարավորություն ունենա ազատ պտտվել մեկից ավելի ուսահաստատություններում եւ տարբեր ոլորտներում ձեւավորել իր գիտելիքների պաշարը։ Սա նշանակում է, որ պետք է խևապես ԴՇ-ում ձեւավորենք անհրաժեշտ եռանկյունի՝ ուսահաստատություն, գիտական հաստատություն եւ բիզնես ներկայություն, որտեղ ուսանողի համար պետք է ապահովել որակյալ շրջապատճենություն։ Ինչ սա ենթադրություն է բարձրագույն կրթության ոլորտի ամբողջ տրամարանունը։

թյան փոփոխություն: «Բարձրագույն կրթության մասին» օրենքի նախագիծն իր մեջ ունի հեղափոխական եւ լուրջ որակական փոփոխությունների պոտենցիալ Սույն նախագծով նախատեսվում է ավանդական կրթական համակարգը փոխարինել շարժունության վրա հիմնված կրեդիտուների ավելացման եւ ծեռավորման համակարգով», - նշել է Եւեն Սկրտյանը՝ Ուսանողների ազգային ասոցիացիային եւ առհասարակ ուսանողներին կոչ անելով ծանրանալ օրենքի նախագծին եւ իրենց առաջարկություններն ու դիտողությունները դիմում հայտնել: «Օրենքի նախագիծը բաց է

բոլոր առաջարկությունների համար: Ներկայումս ծեւավորում ենք հարթակ, որը հնարավորություն կտա հետազոտում կատարել լուրջ կառուցվածքային փոփոխություններ», - նշել է նախարարը՝ ընդգծելով, որ նճանատիպ ծրագրերի հետեւանքով ձեւավորվել է հանրությ, որը տիրապետում է Եվրոպական առաջավոր կրթական արժեքներին:

Յամադղողվի ընթացքում ողջույնի խոսքով համեստ են եկել նաև Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոնի տնօրեն Ուլքեն Թոփյանը եւ Եվրոպական Ուսանողական Միության փոխնախագահ Ադամ Գայեկը: ESPAQ ծրագրի ծեռքբերումները եւ արդյունքները ներկայացրել են Մաշերատայի հանապետական ներկայացուցչութեանը:

հասալսարակի սերպայացուցչսերը։ Այնուհետեւ ՀՅ կրթության եւ գիտության նախարարության եւ «ՀՅ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում ուսանողների մասնակցության ընդլամումը որակի ապահովմանը» ծրագրի կոնսորցիոնի անդամների միջեւ Կնքվել է փոխհամաձայնության հուշագիր, համաձայն որի կստեղծվի ՀՊԱՀ-ին կից գործող Ազգային ուսանող-փորձագետների անկախ մարմին։ Դամագործակցության նպատակն է որակի ապահովման գործընթացներում ուսանողների դերի ակտիվացման մեխանիզմների մշակումը, ուսանողների կողմից որակի գնահատումը եւ ապահովումը, համագործակցության շարունակական զարգացումը։

ՏՏ ոլորտում ՀՀ Նախագահի 2017թ. մրցանակի հանձնման արարողությունը

սկիզբ՝ էջ 4

Հարգելի պարոն Ֆանել,

Այս մրցանակով մենք ցանկանում ենք նշանավորել Զեր եւ Զեր դեկապարած թիմերի ձեռքբերումները՝ «այՓող» նվազարկիչների, «այՓողների» թերոնկարգավորիչների, երեխաների համար անվտանգ եւ խելացի խաղալիքների ստեղծման եւ այլ ոլորտներում:

Դուսով են, որ Հայաստանում գտնվելու օրերին Զեր հաջողության պատմությունը կվարողանար ներկայացնել մեր ուսանողներին եւ մասնագետներին ու քաջալերել նրանց հասնելու նոր բարձունքների: Ես չփուտեմ՝ 3-4 տարեկան հասակում տանը, Զեր պապիկի, Զեր հայրիկի հետ միասին վարդակները փոխելիս, դրան է զարգացել Զեր հետաքրքրասիրությունը: Սակայն Զեր նորարարական գաղափար-

մերը կենսագործելու ցանկությամբ տոգորված եւ նույնիսկ 80 գործարից 80 մերժում ստանալուց հետո՝ Դուք, այնուամենայնիվ, չեր դադարել հավատալ Զեր ուժերին եւ ի վերջո հասել եր հաջողության:

Ըստ իս, առաջին եւ կարեւոր դասը, որ Զեր պատմությունը կարող է առաջարկել մեզ, հետեւյան է. ձախողումները բաղադի նպատակին հասնելու եւս մեկ փուլ են: Զախողումը մի նոր քայլ է դեպի հաջողություն, ձախողումից պետք է եզրակացնություններ կատարել եւ առաջ ընթանալ խուսափելով նախորդ սխալներից: Խմբիչայլոց, այս մոտեցմը հասուկ է ոչ միայն տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտին, այլ շատ ոլորտների՝ քաղաքականությունից մինչեւ գործարարություն եւ այլ ոլորտներ:

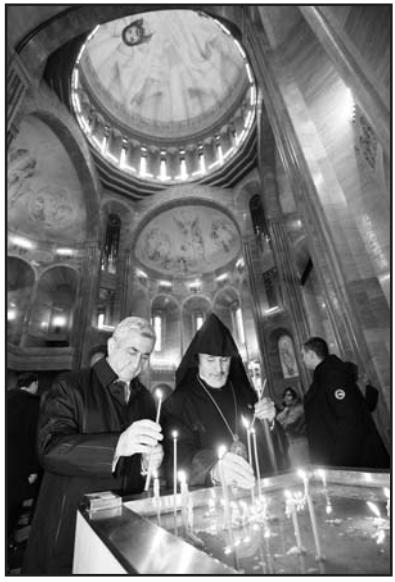
Հարգելի՝ տիկնայք եւ պարոնայք,

Մենք արդեն 8-րդ անգամ ենք շնորհում այս մրցանակը տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտում հեղափոխական փոփոխություններ առաջարկած եւ իրականացրած անհատներին: Նախորդ տարիներին արդեն ականատես ենք եղեւ, թե ինչ խանդավառությամբ են հատկապես մեր երիտասարդները հանդիպում եւ շփուր իրենց հերոսների հետ:

Մեր մրցանակակիրները հիմնալի օրինակ են, թե ինչպես է հնարավոր աշխարհու դարձնել ավելի լավ՝ հեշտացնելով մարդկանց կյանքը եւ նրանց միջև շփումները:

Բոլորին անունից եւս մեկ անգամ շնորհավորում եմ պարոն Ֆադելին եւ շնորհակալություն հայտնում նրա վաստակի համար, որպես աշխարհու այն համամառդկային է, եւ նրա վաստակից օգտվում ենք շատերս:

«Քիրիական երկիր Հայաստան» ցուցահանդեսում

ՀՀ Նախագահ Սերժ Սարգսյանը, ով ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինի հրավերով աշխատանքային այցով ժամանել էր Մոսկվա, այցելել է Յայ առաքելական եկեղեցու Ուսաստանի եւ Նոր Նախիշեանի թեմի առաջնորդարան եւ «Սուրբ Պայծառակերպություն» Մայր տաճար:

Սովորապությունից եւ գովաբանական աղոթքին մասնակցելուց հետո Սերժ Սարգսյանը թեմի առաջնորդ եղանակույթը նախարար Արմեն Ամիրյանի, համայնքի ներկայացուցիչների եւ Հայաստանից ժամանած մշակութային գործիչների ուղղությունը դիտել է եկեղեցական հանալիիր տարածում ներկայացված ժամանակակից հայկական խաչքարերի ցուցահանդեսը, որտեղ ցուցադրված են քանդակագործ Ռուբեն Նալբանդյանի միջներ գործարարություն եւ այլ ոլորտներ:

Այսուհետեւ ՀՀ Նախագահը եկեղեցական համալիրի «Տապան» թանգարանում դիտել է «Ուսաստանում Հայաստանի մշակույթի օրերի» շրջանակներում քացված՝ ՀԱՅ Ուսաստանի եւ Նոր Նախիշեանի թեմի հիմնադրման 300-ամյակին նվիրված «Քիրիական երկիր Հայաստան» խորագործ ցուցահանդեսը, որն ունի երկու խոշոր թեմատիկ բաժիններ՝ Հայաստանի պատմությունը բրոնզե դարից մինչև Աւարտությունը կամաց առաջնային գործարարությունը:

ՀՀ վարչապետի այցը Գյումրի

Բարձր տեխնոլոգիաները հասնելու են երկրի հեռավոր շոշաններ

Վարչապետ Կարեն Կարապետյանը Գյումրիում ներկա է գտնվել «Սարգերի հղորացումը բարձր տեխնոլոգիաների խթանմամբ» համաժողով բացմանը:

Ողջունով մասնակիցներին՝ վարչապետը նշել է, որ համաժողովի անվանումը միշտ նապատակ է արտահայտում. Հայաստանում նպատակ է դրվել զարգացնելու բարձր տեխնոլոգիաների ուղղություն՝ որպես մեր տնտեսության առաջ մղող ուղղություններից մեկը, որը ներդրումների ներգուածան եւ արտահանման մեջ ներուժ ունի: Միաժամանակ, Կարեն Կարապետյանի խոսքով, Հայաստանի տնտեսական զարգացման տեսլականի մեջ առանցքային կարեւությունը ունի մարզային եւ համայնքային զարգացումը: «Այս երկուսի համադրումը ցանկայի արդյունք կարող է ապահովել: Գյումրու տեխնոլոգիական կենտրոնը լավ օրինակ է, թե ինչպես կարելի է մարզում հիմնել եւ զարգացնել մի կառուց, որը խամանում է տեխնիկական եւ գործարար հմտությունների զարգացումը, նպաստում բարձր տեխնոլոգիաների ուղղությունը հիմնված հետազոտման ու զարգացմանը, իրականացնելու համար»:

Ինարավորություն է տալու ապահովել մեր երկրի մոցունակությունը, բարձրացնել պետական կառավարման համակարգի արդյունավետությունը եւ բափանցկության մակարդակը, բարելավել բիզնես միջավայրը: Թվային օրակարգ զարգացման եւ իրականացման մեջ մեծ դեր կարող են խաղալ մեր տեխնոլոգիական կենտրոնները: Պետությունը չափազանց շահագրգության ուղղությունը է, ողջունում եւ քաջալերու մեր տեխնուկենտրոնների մասնակցությունն այս գործընթացին՝ շեշտել է Կարեն Կարապետյանը: Վարչապետն ընդգծել է, որ ներկայումս ականատես ենք լինության ժամանակակից գիտելիքահետեւ կենտրոնների ստեղծմանը եւ տարածմանը մեր երկուում: Վարչապետն ուրախալի է համարել, որ այս կենտրոնները չեն ստեղծվում միայն երեւանում: «Գյումրու տեխնոլոգիական կենտրոնը», «Թումո» կենտրոնները, «Սմարթ կենտրոնն» հիմնադրումը Լորիուս հիմնալի օրինակներ են, որոնք թույլ են տալիս հավատալ, որ մեր ի վիճակի ենք բարձր տեխնոլոգիաները, նորարարությունը հասցնել մեր երկրի հեռավոր շրջաններ եւ մատչելի դարձնել մեր քաղաքացիներին՝ անկախ նրանց, թե ինչքան հեռու են նրանք ապրում մայրաքաղաքից: Մենք հետաքանությունը մեր լինելու, որ այս գործընթացը շարունակվի ավելի մեծ բափուվ, եւ պատրաստ ենք աջակցելու ցանկացած լավ, տրամաբանական նախաձեռնությանը», - ասել է Վարչապետը:

Դիմելով համաժողովի մասնակից երիտասարդներին՝ Կարեն Կարապետյանը նշել է, որ նա զարգացմանը, իրականացմանը մտիր եւ տաղանդի կոմերցիալիզացիա եւ այն վերածում գործող հաջողակ բիզնեսներին, - ասել է Կարապետյանը դեկապար՝ ավելացնելով, որ մոտ երեք տարվա գործունեության արդյունքում Տեխնոլոգիական կենտրոնն արդեն ստեղծել է մոտ 200 աշխատատեղ, ուղարկել 100 շահառու կազմակերպություն, տարեկան պատրաստում է ավելի քան 500 մասնագետ: Կենտրոնում գործում է 25 տեղական եւ արտահանման կազմակերպություն: Դատարկ շատերն իրենց լուծումներ արտահանում են Հայաստանից դրույթը: Վարչապետը նշել է այս մասնակիցների համար՝ այս մասնակիցների շահառության մասին: «Մասնակիցները ազդում են երկրի տնտեսության զարգացման վրա:

Կարեն Կարապետյանը նշել է, որ բարձր տեխնոլոգիաների զարգացումն անմիջական կապ ունի ստրատեգիական նշանակություն ունեցող թվային օրակարգի հետ, որը ծեւակերպելու եւ իրականացնելու համար անընդունակ է արդարությունը ու առաջնային գործունեությունը: Այս բարձր տեխնոլոգիաները համապատասխան է մեր երկրի տնտեսության զարգացման վրա:

Կարեն Կարապետյանը նշել է, որ բարձր տեխնոլոգիաների զարգացումն անհնարին է մեր երկրի տնտեսության զարգացման վրա:

Կարեն Կարապետյանը նշել է, որ բարձր տեխնոլոգիաների զարգացումն անհնարին է մեր երկրի տնտեսության զարգացման վրա:

Կենտրոնը՝ ՀՀ կառավարության, Շիրակի մարզպետարանի, Գյումրու քաղաքապետարանի, Յայ օգնության ֆոնդի եւ Եվրոպական միության ու Գերմանիայի տնտեսական համագործակցության եւ զարգացման դաշնային նախարարության ին համագործակցարար: Երկօրյա համաժողովին մասնակցում են ՀՀ բոլոր մարզերից 150 երիտասարդ, ովքեր հետաքրքրված են տեխնուկենտրոնների մասնակցությունն այս գործընթացին՝ շնորհանդեսում: Համարելու մեջ մարզերը կամ մարզական կենտրոնները ստեղծմանը եւ տարածմանը մեր երկուում: Վարչապետն ուրախալի է համարել, որ այս կենտրոնները չեն ստեղծվում միայն

Երկխոսությունների հարթակ

ՔՆԱՐԻՎԵԼ ԵՆ ՆԱԽԱԴԱՐՈՒՅԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

«Նախադպրոցական կրթության մասին» ՀՀ օրենքն ընդունվել է 2005 թվականին: Գործունեության 12 տարիների ընթացք եւ կատարված վերլուծությունը ցույց են տվել, որ օրենքն անհրաժեշտ բարեփոխումների կարիք ունի: ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարությունը հաճրային քննարկման է ներկայացնել օրինագծի բարեփոխված տարերակը:

ՀՅ ԿԳ Նախարարության եւ «Պարադիգմա» հասարակական կազմակերպության համատեղ նախաձեռնությամբ կազմակերպված հերթական քննարկությունը նվիրված էր նախադպրոցական կրթության խնդիրներին: Քննարկմանը մասնակցել են ՀՅ ԿԳՆ, Երեւանի քաղաքապետարանի, Տարածքային կառավարման նախարարության, «Դույսի կամուրջ» հասարակական կազմակերպության եւ ՍԱԿ-ի մանկական հիմնադրամի ներկայացուցիչները: Հիմնական գեկուցմանը հանդես է եկել ԿԳՆ հանրակրթության վարչության նախադպրոցական եւ միջնակարգ կրթության քաղաքականության մշակման եւ վերլուծության բաժնի պետ Սյուլգաննա Մակյանը: Նա տեղեկացրել է, որ ԿԳՆ-ի կողմից հանրային քննարկման ներկայացված նախագծում առաջարկվում է նախադպրոցական կրթական հաստատությունների մի քանի մոդել, որոնք կարող են գործել համապատասխան իրավական հիմնավորումների առկայության պարագայում: Ծեշտը հիմնականում դրվել է առավել ծախսարդյունավետ մոդելների վրա, որոնց գործունեության համար համապատասխան իրավական կարգավորումներ են առաջարկվել: Հայաստանի համար լուրջ խնդիր է դիտվում նախադպրոցական կրթության համակարգում երեխաների ընդգրկվածության ցուցանիշը, կարեւուրվում է հատկապես գյուղական բնակավայրերում վաղ մանկության ուսումնառության ծառայությունների մատչելիության բարելավումը: Խոսքը հատկապես մի շարք առավել խոցելի գյուղական բնակավայրերի մասին է, որտեղ առկա չեն, կամ սահմանափակ են նախադպրոցական ծառայությունները:

Ըստ այդմ՝ ԿԳՆ-ի կողմից առաջարկվում են հետեւյալ միջոցառումները՝ նախադպրոցական կրթության կազմակերպման ծեւերի բազմազանեցում, նախադպրո-

ցական հաստատությունների ցանցի ընդլայնում՝ առանձնահատուկ ուշադրություն դարձնելով գյուղական եւ սահմանամերձ համայնքներին, այլընտրանքային, ծախսարդյունավետ մոդելների ներդրմանը, ինչպես նաև կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ներառման համար համապատասխան պայմանների ստեղծում։ Այդ վան, Տրունիք, Թափիկ, Եղվարդ, Բարձրավան, Ալվանք եւ Խոնաձոր փոքր համայնքներում եւ Լոռու մարզի Թումանյան բազմաբնակավայր համայնքի Արան, Ահնիձոր, Շամուտ եւ Մարց բնակավայրում։ Ընդհանուր առմանք՝ գյուղական բնակավայրերի համար առաջարկվում է ծախսարդյունավետ 5 մոդել, որոնք ներկայացվել են քննարկման ընթացքում։

ମାତ୍ରାଟାକୁ ହୀମାଜୀନରେରୀ ତି ଜାମାଖୁଅରିହାଏହି ରାନ୍ଧିର କ୍ଵାରିକ୍ୟାହିନ୍ତି ମିଥିଗୁଣେରୀ ହୀଚୁପିନ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେହି ତାରିଖେରୀ ଆଶେଷ୍ଟକୁ ତି ଶୁଭ୍ରତା 300 ନାଖୁଅକ୍ରମାନନ୍ଦେର, ତୃତୀୟ ଲ୍ରିନ୍ଫରିକ୍‌ଷୂନ୍ ତି ନାଖୁଅତ୍ତପରିଗ୍ରହାକ୍ୟାନ ଅବାଦ ତାରିଖେ ତ୍ରୈକ୍ଷାନନ୍ଦେର, ଆକାଯନ ଜନ୍ମନ୍ତିରେ ତେବେବୁ ଅରିଲା ହି । «ଜାମାଖୁଅଫିଲ୍ରେଜୁନ୍ ଲ୍ରିକ୍ ପିନ୍ ଫିନ୍ଡନ୍ସାକ୍ୟାନ୍, ଏହି

գործույթ չկա ոչ դիմանավագա, ոչ էլ մարդկային ռեսուլտսների բաշխման տեսանկյունից: Օրենքով կարգավորված չեն նախադպրոցական կրթության առնչվոր միշտը կարենու խնդիրներ, այդ թվում՝ մանկավարժական կաղղերի վերապատրաստման, ատեսավորման և մասնագիտական կատարելագործման հարցերը: Ունենք անհավասար իրավական դաշտ ֆինանսավորման մեխանիզմների բաշխման մեջ՝ չնայած այն հանգանաքին, որ կա կառավարության որոշում, որով կարգավորվում է ավագ տարիքային խմբերի ֆինանսավորումը: Ընդհանուր առմամբ՝ նախադպրոցական կրթական հաստատությունները գործում են համայնքների ենթակայությամբ, եւ ֆինանսավորման հստակ ու միասնական մեխանիզմներ չկան, որից էլ ածանց-

Որպես խնդիր լուծման լավագույն տարրերակ՝ 2014թ. Հայաստանում ՅՈՒՆԻՍԵՖ-ի գրասենյակի առաջարկությամբ ծերնարկվել է համայնքային այլօնտրանքային, թիզ ծախսատար կեսօրյա նախադպրոցական կրթական ծառայությունների տարրեր մողեկների ստեղծումը եւ հրականացումը Սյունիքի մարզի Բնունիս, Հացարամարճակավայր համայնքներում՝ տվյալ համայնքում արդեն իսկ գործող նախադպրոցական ուսումնական հաստատության համապատասխան բնակավայրում մասնաճյուղ ստեղծելու միջոցով։ Մասնաճյուղն առանձին հրավարանական անձ է, այն մաս է կազմում արդեն իսկ գործող կազմակերպությանը։ Օրինակ՝

Դիլիջան խոշորագված համայնքում է գործում Դիլիջան քաղաքի հանային քայլակայության որեւէ մասնակիութեա (ՀՊԱԿ), առանց առանձին հրավարանական անդամութեան կողմէ հնարավորություն ունի Դիլիջան բազմաբնակավայրեա համայնքի Յաղարձին բնակավայրում գործում աստեղծելու մասնաճյուղ է հրականացնելու համապատասխան գործունեություն: Մասնաճյուղը

Մոդել 3: Դպրոցներում 1-ամյա նախադպրոցական կրթական ծրագրերի իրականացում 5-ին միջնեւ 6 տարեկանների համար ապահովելով զգաց եւ համակողման մասն զարգացման միջավայր եւ կիրառելով ուսուցողական ակտիվ մեթոդեր: Նախատեսվում է բացել 1-ամյա նախադպրոցական դպրոց սարաններ իմանականում այն համայնքների հանրակրթական դպրոցներում, որտեղ չկան նախադպրոցական հաստատություններ: Այս դեպքում դպրոցի դասասենյակներից մեկը կվերածի նախադպրոցական խաղատենյակ դասարանի: Այս մոդելի դեպքում մեկ նախադպրոցական դասարանի մեկ տարվա ծախսը մոտավոր բաշխես կկազմի 2 մլն դրամ, իսկ մեկ երեխայի հաշվով տարեկան ծախսը՝ 82.8 հազ. դրամ: Ընդունում, այս ծախսերի զգակի մասը շուրջ 60 տոկոսը, ներդրումային ծախսերն են, որոնք մի քանի տարվա համար են: Եթե եւաբար հաջորդ մի քանի տարիներին ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ ծախսերը զգալիորեն կնվազեն եւ, ըստ սույն մոդելի հաշվարկների, 1 երեխայի հաշվով կատարվող ծախսերը կկազմեն մոտ 7 հազար դրամ, ինչն արդեռ այսօր կկազմում է մանկապարտեզ ներում մեկ երեխայի վրա կատարվող ծախսերի մոտ 1/3-ը:

Սոլել 4: Դպրոցներում երեքամսյա նախապատրաստական նախադպրոցական կրթական ծրագրերի հրականացում 5-ից մինչեւ 6 տարեկանների համար՝ ապահովելով ազատ եւ համակողմանի զարգացման նիշավայր եւ կիրառելով ուսուցման ակտիվ մեթոդներ: Այս մոդելը կարող է իրականացվել ցանկացած համայնքում որտեղ կա դպրոց: Կևազմակերպիչները նախապատրաստական դասընթացներ 5-ից 6 տարեկանների համար, որոնք նորուսումնական տարրում պետք է հաճախեն 1-ին դասարան: Կիրականացվի դպրոցական ուսումնական տարրվա 2-րդ կիսամյակում կամ ամառային արձակուրդների ընթացքում՝ կախված տվյալ դպրոցի պայմաններից եւ այլ հանգամանքերից: Ծրագրում առաջին հերթին կընդգրկվեն սոցիալապես անապահով ընտանիքների երեխաները: Այս մոդելի դեպքում կարող է օգտագործվել նաև 6 տարեկանների համար դպրոցում ստեղծված դասասենյակը, ինչի արդյունքում ներդրումային ծախսերը եւս էապես կընվազեն:

Սոլել 5: Մահմակապարտեցներ րում 1-ամյա նախադպրոցական կրթական ծրագրերի հրականացում՝ 5-ից մինչեւ 6 տարեկանների համար, ապահովելով ազատ եւ համակողմանի զարգացման միջավայր եւ կիրառելով ուսուցման ակտիվ ներդրմեր:Այս մոռելը նախատեսում է կազմակերպել 1-ամյա նախապատրաստական խմբեր գործող նախադպրոցական հաստատություններում: Եթիշաները մանկապարտեզ կհաճախեն՝ ինչպես բոլորը: Տարեբերությունը հաճախնան կարծ ժամանակահատվածն է:

Քննարկման ընթացքում տարածքյին կառավարման նախարարության եւ Երևանի քաղաքապետարանի ներկայացրել են Խնդիրների լուծման հնարավոր մոտեցումները։ ՄԱԿ-ի մանկական հիմնադրամի հայաստանյան գրամեյակի կոթական ծրագրերի պատասխանատու Ալվարդ Պետրոսյանը եւ «Դոլյսի կամուրջ» ՀԿ-ի նախագահ Սուսաննա Թադէեոսյանը բարձրացրել են նախադպրոցական հաստատությունների ներառականության խնդիրը եւ արձանագրել, որ այս նոր նախագիծը միտված է նաեւ տվյալ խնդիրների կարգավորմանը։

Ա. ԱՐԻԲԵԿՅԱՆ

Արդի հայ գրողները հյուրընկալվել եին Թերլեմեզյանի անվան քոլեցում

«Երեք պատմություն» ծրագրի շրջանակներում Փ.Թերլեմեզյանի անվան գեղարվեստի պետական քոլեջում կազմակերպվել է ցուցահանդես, որն ընդգրկում է քոլեջի սաների շուրջ 120 գեղանկարչական ու գրաֆիկական թեմատիկ աշխատանք, ինչպես նաև քանդակագործության եւ խեցեղենի յուրատիպ նմուշներ:

Երկու մասից բաղկացած ծրագրի առաջին մասն ընդգրկել է երեք հանդիպում-քննարկում արդի հայ գրողներ Գրիգի, Արամ Պաշյանի եւ Յաշչա Սարիբեկյանի հետ: Հանդիպումների ընթացքում հեղինակներն իրենց ընտրությանը ընթերցել են մեկական պատմվածք, որոնց մոտիվներով էլ ուսանողները ստեղծագործել են:

Ծրագրի երկրորդ մասը ցուցահանդեսն էր, որը ներկայացնում է միջնակութային կապեր ձեւավորող ստեղծագործական համագործակցության արդյունքը:

Ազգային պահականության մասին

Գիտաժողով Հյուսիսային համալսարանում

«Ուսանողությունը՝ «Ազգ-բանակ» հայեցակարգում այն մտավոր սերուցքն է, որից ազգը պետք է հղորանա, անպարտելի դառնա՝ դիմակայելով ներկա ու գալիք փորձություններին». ի սկզբանե այս հանողմնենքով էր առաջնորդվել «Բուհ-բանակ» համագործակցության գերակայությունը» խորագրով միջազգային գիտաժողովի նախաձեռնող Յոյուսիսային համալսարանը՝ համախմբելով գիտնականների արտասահմանյան հեղինակավոր բուհերից, ինչպես նաև Հայաստանի գիտակրթական տարբեր հաստատություններից: Երկօրյա գիտաժողովի առաջին լիազումար նիստը նեկանարկեց բուհի մեջ դահլիճում: Քացման խոսքում բուհի ռեկտոր Բորիս Մակիշյանը, ողջումնելով հարգարժան հյուրերին ու գիտաժողովի մյուս նաևնակիցներին, նշեց, որ գիտաժողովի անցկացման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է մեր երկրի՝ տասնամյակներ ձգվող կիսասպատերաժնական վիճակով, ինչպես նաև վերջին շրջանում «Ազգ-բանակ» հայեցակարգի հիմնադրությունները լայն զանգվածներին, ուսանողությանն առաջին հերթին ներկա-

յացնելու ցանկությամբ: «Մեր Երկիրը գտնվում է հզորացման փուլում,- իր խոսքում նշեց ռեկտոր Բողիս Մակիչյանը,- եւ մնացանից յուրաքանչյուրը պարտավոր է իր ուժեղի չափով ճպաստել հայկական բանակի հզորացմանը, «Ազգաբանակ» հայեցակարգը կյանքի կոչելուն: Նման նախաձեռնությունները միաժամանակ ճպատակ ունեն յուրաքանչյուր Երիտասարդի մեջ սեփական Երկրի տերն ու պաշտպանը լինելու գգացողությունը ներարկել: Չուսով եմ, որ գեկույցներում հնչած առաջարկները նպաստելու են

բուհ-բանակ համագործակցության հետագա զարգացմանը»:
Գիտաժողովի ընթացքում ելույթ ունեցան ՀՅ Կրթության եւ գիտության նախարարի տեղակալ **Վահրամ Սկրտչյանը**, ՀՅ պաշտպանության նախարարի խորհրդական, գեներալ-մայոր **Վարդան Ավետիսյանը**, Լեզվի տեսչության պետ **Սերգո Երիցյանը** եւ այլք:

Վահրամ Մկրտչյանն իր խոսքում կարեւորեց յուրաքանչյուր հայ երիտասարդի հայկական բանակում ծառայելը, քանի որ մեր երկիրը գտնվում է կիսապատերազմական վիճակում, եւ գենքին

տիրապետելը կենսական անհրաժեշտություն է: «Մեր տարածքը այնքան փոքր է, որ չկա ճակատ եւ չկա թիկունք: Մենք բոլորս գտնվում ենք ճակատում». այսպես է մտածում Խորայելի յուրաքանչյուր քաղաքացի: Այս գաղափարը պետք է առաջնորդի մասեամեզ բոլորին», - իր ելույթին անփոփեց փոխնախարարը:

Գեներալ-մայոր Վարդան Ավետիսյանն իր Ելույթում կարեւորեց Երիտասարդության, մասնավորապես՝ ուսանողության դերակատարումը բնօրրանի պահպանման գործում: «Տիգրան Մեծի

ստեղծած հզր պետությունից
մեզ բաժին է հասել բռաչափ մի
հայրենիք, որի գոյությունը
վտանգված է: Կրոյք՝ ազգային
համերաշխության եւ միասնակա-
նության պակասը չէր պատճառը,
որ մաս առ մաս զիջեցինք մեզ
պատկանող հողը: Այսօր չենք կա-
րող թոյլ տալ նման ազգակոր-
ծան քայլ, քանի որ կարող ենք
կորցնել նաեւ եղածը: Ուստի, սի-
րելի ուսանողներ, նաեւ ծեզամից,
ծեր հայրենասիրությունից է կախ-
ված մեր ազգի հզրացումն ու
անարդիկությունը»: Անփոփելով իր
խոսքը՝ գեներալ-մայոր Վարդան
Ավետիսյանը նշեց, որ Պաշտպա-
նության նախարարությունը
պատրաստ է աջակցել Հյուսիսա-
յին համալսարամի յուրաքանչյուր
նախաձեռնության, որն ուղղված է
բուհ-բանակ կապերի անրապես-
մանն ու երիտասարդների շրջա-
նում ռազմահայրենասիրական
ոգի ներարկելուն:

Գիտաժողովը շարունակվեց երկրորդ լիագումար նիստով, որին հաջորդեցին զեկուցումներ՝ մասնագիտական սեկցիաներում:

Գիտաժողովի նյութերը լույս
կտեսնեն առանձին ժողովածուու:

Աշխարհի հետ

Եներգախնայողության միջազգային օրվա առթիվ

«Եմերգիայի Եւ ռեսուլտսների օգտագործման դպրոցական ծրագիր»-ը՝ (School Project on Application of Energy and Resources - SPARE) միջազգային կրթական նախագիծ է, որը հիմնվել է «Բնության պահպանության նորվեգական ընկերություն» կազմակերպության կողմից, 1996 թվականին: SPARE նախագիծը ներդրվել է իրագործվել է բազմաթիվ երկրներում. Նորվեգիայում, Շոտլանդիայում, Ֆինլանդիայում, Լատվիայում, Լիտվայում, Էստոնիայում, Լեհաստանում, Հունգարիայում, Չեխիայում, Մակեդոնիայում, Բուլղարիայում, ՌԴ-ում, Ուկրաինայում, Միջին Ասիայի և Հարավային Կովկասի երկրներում: Յայաստանը նախագին միացել է 2000 թվականից, «Տապան» էկո-ակումբ հասարակական կազմակերպության շնորհիվ, որն էլ մինչ օրս նախագծի հայաստանյան աշխատանքների համակարգողն է:

Նախագծի «ԵՄերգիայի Եւ ռեստորանների օգտագործում» առարկան 8 տարիներ դպրոցական խմբակներում փորձարկելուց հետո՝ ԿԳ նախարարության որոշմամբ 2010 թվականից դասավանդվում է հանրակրթական դպրոցներում՝ դրանք լրացնելու առարկա: 16-ամյա գործունեության ընթացքում SPARE միջազգային կրթական նախագծին նաև առաջարկել են հանրապետության 10 նարդերի շուրջ 350 դպրոցներ, վերապատրաստված թվով 370 ուսուցիչներ բնապահապահողներ կրթել են շուրջ 27,000 աշակեռողներ:

SPARE նախագծի շրջանակ-ներում աշակերտների հիմար կազմակերպմել են «Բազ դասեր»

ՀԵԿ-ԵՐՈԱՆ Եւ ՍԵԺԱՄՈՒՀԻ ԱԵԿ-ՈՒԱԾ,
սանհիտարական մաքրման ակցի-
աներ պահպանվող տարածընե-
րում եւ բնապատճական հոլչար-
ձաններում: Երեք դպրոցներում
տեղերպվել են արեւային ջրատա-
քացուցիչներ, Արեւայան «ՀՅԵՐ-
ԳՈՐԻՔԳՈՎՅՆԵՐ» շարժման քիչ ռե-
սուլուսատար տեխնոլոգիաներով
վերանորոգվել եւ ջերմանմեկու-
սացվել են 13 դպրոցների շուրջ
390 փայտե պատուհաններ, դպ-
րոցամերձ տարածըներում կազ-
մակերավվել են բազմաթիվ ծառա-
տուններ:

SPARE նախագծին մասնակից 17 երկրների SPARE-դպրոցները այս տարի «Եներգախնայողության օրը» անցկացրին «Եներգարդունավետությունն ամենամեծ էլեկտրակայանն է» կարգախոսով:

Ամեն տարի շուրջ 17 երկրներում անց են կազմվում գործնական

Այս տարի՝ արդեն 10-րդ ամ-
գամ, Հայաստանի տարրեր մար-
զերից ժամանած թվով 10 SPARE-
դպրոցներ մասնակցեցին Եւեր-
գախնայողության օրվան Ըփիր-
ված երթին Եւ ֆլեշ-մոբին: Տոնը
նշեցին. Գավառի թիվ 8 միջնա-
կարգ դպրոցը, Գեղարքունիք
գյուղի միջնակարգ դպրոցը,
Գյումրիի թիվ 31 հիմնական դպ-

րոցը, Եղվարդի ավագ դպրոցը, Քասախ գյուղի թիվ 2 միջնակարգ դպրոցը, Երեւանի Գեւորգ Չառչի անվան թիվ 188 հիմնական դպրոցը, «Օհանյան» եւ «Փոքրիկ հշանական» կրթահամալիրների շուրջ 120 աշակերտներ, մանկավարժներ եւ ծնողներ: Դանրապետության հրապարակից անցնելով Աբովյան փողոց, Նյուսիսային պողոտա, այնուհետև Ազատության հրապարակ՝ երեխանները բոլոր անցրդներին բաժանեցին թռուցիկներ օրվա խորհրդով, ինչպես նաև գրուցելով համարաշաբացիների հետ՝ կիսվեցին իրենց փորձով եւ կոչ արեցին հետեւել իրենց օրինակին: Յուրաքանչյուր կրթօջախ պատրաստել էր իր պաստառները՝ Ենթօքախնայողության կոչերով: Ազատության հրապարակում՝ Օպերայի եւ Բալետի ազգային պետական ակադեմիական թատրոնի մուտքի աստիճան-

Էերին, Երեխաները բնապահայան խորհրդանշից կրող գունագեղ փուչիկներով պատկերեցին էներգախնայողության սիմվոլ հանդիսացող միջազգային կրթական ծրագրի «SPARE» անվանումը: «Փոքրիկ հշխան» կրթահամալիրի սան Սուսաննա Արզումանյանը երկինք բաց թողեց էներգախնայողության նշանաբաններով պատված մեծ սպիտակ փուչիկը՝ աշակերտների, ուսուցիչների, ծնողների եւ հրապարակում գտնվող հյուրերի ուրախ բացականցությունների ուրեմնությամբ:

Ֆլեշ-մորի ավարտին հնչեցին հայրենասիրական երգեր, եւ գավառօջի աշակերտների զուրնայի եւ դիոլի հնչյունների ներքո երեխաները պարեցին մեր ավանդական հաղթական թոշարին՝ ուրախ շուրջ ու ծիծաղ տալով աշնանային երեւանին:

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մոցոյք ՀՀ ԿԳԽ «Գործիք Ա. Բակունիցի անվան հ. 1 ավագ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի դասվարի, տեխնոլոգիայի, հայոց լեզվի և գրականության ուսուցչի քափուն տեղի համար:

Ուսուցիչ պաշտոնի համար նախատեսված վարձատրությունը որոշվում է՝ ըստ դասարաշխման:

Մրցություն մասնակցելու հիմքությունը եւ նախադաշտական կարողությունների ստուգում անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանակի ըստ ՀՀ ԿԳԽ նախարարության կողմից հասատված հարցաշարժի:

Մրցություն մասնակցելու համար անձը հանձնաժողովին է ներկայացնում՝

1. Ղանձնաժողովի ամունով գրավոր դիմում՝ նշելով այն աշխատատեղը, որից հավակնում է (Ձեռ 1),

2. Փաստաթուր (դիպլոմ)՝ «Հաճարակրության մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջման համապատասխան որակավորման վերաբերյալ,

3. Ամենագիր պատճենը,

4. Ինքնակենսագրություն (Ձեռ 4),

5. Թափուր աշխատատեղը գրանցենելու համապատասխան գիտելիքների և աշխատանքային ունակությունների մերկայացվող պահանջման բավարարության հավաստող փաստաթուրերի, հավաստագրերի պատճենները (դրանց առկայութան դեպքում),

6. Սեկ լուսամկար՝ 3x4 չափի,

7. Այլ պետությունների քաղաքացիներ՝ Հայաստանի Հանրապետությունում աշխատելու իրավունք,

8. ՀՀ արական մեջի քաղաքացիները մերկայացնում են նաև զինգրոյլ։

Փաստաթուրը պատճենները պետք է ներկայացնել բնօրինակների հետ։

Փաստաթուրը ընդունվում են սույն հայտարարության հրապարակման օրվանց մինչեւ դեկտեմբերի 19-ը ներառյալ, ամեն օր՝ ժամը 09:00-ից 15:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի եւ այլ ոչ աշխատանքային օրերից։

Փաստաթուրը կանունում կանցկացվում ըստ կազմի։

Մրցությունը տեղի կունենա դեկտեմբերի 22-ին՝ ժամը 14:00-ին, գործիք Ա. Բակունիցի անվան հ. 1 ավագ դպրոցում։ Հասցեն՝ ք. Գորին, Ակենայության 64։

Տեղեկությունների համար զանգահար՝ (0284) 2-38-71 հեռախոսահամարով։

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մոցոյք ՀՀ Շիրակի մարզի «Գտաշենի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի ֆինանսի (7 դասամաս), տեխնոլոգիայի (2, տղամարի խումբ) ուսուցչի քայլությունը և աշխատատեղը գիտելիքների և աշխատանքային ունակությունների մերկայացվող պահանջման բավարարության հավաստող փաստաթուրերի, հավաստագրերի պատճենները (դրանց առկայութան դեպքում),

Մրցությունը տեղի կունենա դեկտեմբերի 22-ին՝ ժամը 14:00-ին, գործիք Ա. Բակունիցի անվան հ. 1 ավագ դպրոցում։ Հասցեն՝ ք. Գորին, Ակենայության 64։

Տեղեկությունների համար զանգահար՝ (0284) 2-38-71 հեռախոսահամարով։

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մոցոյք ՀՀ Շիրակի մարզի «Գտաշենի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի ֆինանսի (7 դասամաս), տեխնոլոգիայի (2, տղամարի խումբ) ուսուցչի քայլությունը և աշխատատեղը գիտելիքների և աշխատանքային ունակությունների մերկայացվող պահանջման բավարարության հավաստող փաստաթուրերի, հավաստագրերի պատճենները (դրանց առկայութան դեպքում),

Մրցությունը տեղի կունենա դեկտեմբերի 22-ին՝ ժամը 14:00-ին, գործիք Ա. Բակունիցի անվան հ. 1 ավագ դպրոցում։ Հասցեն՝ ք. Գորին, Ակենայության 64։

Տեղեկությունների համար զանգահար՝ (0284) 2-38-71 հեռախոսահամարով։

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մոցոյք ՀՀ Շիրակի մարզի «Գտաշենի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի ֆինանսի (7 դասամաս), տեխնոլոգիայի (2, տղամարի խումբ) ուսուցչի քայլությունը և աշխատատեղը գիտելիքների և աշխատանքային ունակությունների մերկայացվող պահանջման բավարարության հավաստող փաստաթուրերի, հավաստագրերի պատճենները (դրանց առկայութան դեպքում),

Մրցությունը տեղի կունենա դեկտեմբերի 22-ին՝ ժամը 14:00-ին, գործիք Ա. Բակունիցի անվան հ. 1 ավագ դպրոցում։ Հասցեն՝ ք. Գորին, Ակենայության 64։

Տեղեկությունների համար զանգահար՝ (0284) 2-38-71 հեռախոսահամարով։

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մոցոյք ՀՀ Շիրակի մարզի «Գտաշենի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի ֆինանսի (7 դասամաս), տեխնոլոգիայի (2, տղամարի խումբ) ուսուցչի քայլությունը և աշխատատեղը գիտելիքների և աշխատանքային ունակությունների մերկայացվող պահանջման բավարարության հավաստող փաստաթուրերի, հավաստագրերի պատճենները (դրանց առկայութան դեպքում),

Մրցությունը տեղի կունենա դեկտեմբերի 22-ին՝ ժամը 14:00-ին, գործիք Ա. Բակունիցի անվան հ. 1 ավագ դպրոցում։ Հասցեն՝ ք. Գորին, Ակենայության 64։

Տեղեկությունների համար զանգահար՝ (0284) 2-38-71 հեռախոսահամարով։

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մոցոյք ՀՀ Շիրակի մարզի «Գտաշենի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի ֆինանսի (7 դասամաս), տեխնոլոգիայի (2, տղամարի խումբ) ուսուցչի քայլությունը և աշխատատեղը գիտելիքների և աշխատանքային ունակությունների մերկայացվող պահանջման բավարարության հավաստող փաստաթուրերի, հավաստագրերի պատճենները (դրանց առկայութան դեպքում),

Մրցությունը տեղի կունենա դեկտեմբերի 22-ին՝ ժամը 14:00-ին, գործիք Ա. Բակունիցի անվան հ. 1 ավագ դպրոցում։ Հասցեն՝ ք. Գորին, Ակենայության 64։

Տեղեկությունների համար զանգահար՝ (0284) 2-38-71 հեռախոսահամարով։

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մոցոյք ՀՀ Շիրակի մարզի «Գտաշենի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի ֆինանսի (7 դասամաս), տեխնոլոգիայի (2, տղամարի խումբ) ուսուցչի քայլությունը և աշխատատեղը գիտելիքների և աշխատանքային ունակությունների մերկայացվող պահանջման բավարարության հավաստող փաստաթուրերի, հավաստագրերի պատճենները (դրանց առկայութան դեպքում),

Մրցությունը տեղի կունենա դեկտեմբերի 22-ին՝ ժամը 14:00-ին, գործիք Ա. Բակունիցի անվան հ. 1 ավագ դպրոցում։ Հասցեն՝ ք. Գորին, Ակենայության 64։

Տեղեկությունների համար զանգահար՝ (0284) 2-38-71 հեռախոսահամարով։

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մոցոյք ՀՀ Շիրակի մարզի «Գտաշենի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի ֆինանսի (7 դասամաս), տեխնոլոգիայի (2, տղամարի խումբ) ուսուցչի քայլությունը և աշխատատեղը գիտելիքների և աշխատանքային ունակությունների մերկայացվող պահանջման բավարարության հավաստող փաստաթուրերի, հավաստագրերի պատճենները (դրանց առկայութան դեպքում),

Մրցությունը տեղի կունենա դեկտեմբերի 22-ին՝ ժամը 14:00-ին, գործիք Ա. Բակունիցի անվան հ. 1 ավագ դպրոցում։ Հասցեն՝ ք. Գորին, Ակենայության 64։

Տեղեկությունների համար զանգահար՝ (0284) 2-38-71 հեռախոսահամարով։

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մոցոյք ՀՀ Շիրակի մարզի «Գտաշենի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի ֆինանսի (7 դասամաս), տեխնոլոգիայի (2, տղամարի խումբ) ուսուցչի քայլությունը և աշխատատեղը գիտելիքների և աշխատանքային ունակությունների մերկայացվող պահանջման բավարարության հավաստող փաստաթուրերի, հավաստագրերի պատճենները (դրանց առկայութան դեպքում),

Մրցությունը տեղի կունենա դեկտեմբերի 22-ին՝ ժամը 14:00-ին, գործիք Ա. Բակունիցի անվան հ. 1 ավագ դպրոցում։ Հասցեն՝ ք. Գորին, Ակենայության 64։

Տեղեկությունների համար զանգահար՝ (0284) 2-38-71 հեռախոսահամարով։

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մոցոյք ՀՀ Շիրակի մարզի «Գտաշենի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի ֆինանսի (7 դասամաս), տեխնոլոգիայի (2, տղ

Աշխատանքային քննարկում

Ավագ դպրոցներում կրեդիտային համակարգի փորձարկման վերաբերյալ

ՀՅ կրթության եւ գիտության նախարարությունում տեղի է ունեցել աշխատանքային խորհրդակցություն, որի ընթացքում քննարկվել են ավագ դպրոցներում կրեդիտային համակարգի փորձարկման առնչությունը մի շարք հարցեր: Ընթարկմանը մասնակցել են ՀՅ ԿԳՆ հանրակրթության վարչության, կրթության ազգային ինստիտուտի, ՀՅ կառավարության ռազմավարական նախաձեռնությունների վեճուղում, բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների, ինչպես նաև ծրագրի փորձարկման համար ընտրված հենակետային ավագ դպրոցների պատասխանատունները:

Նշվել է, որ ԿԳՆ-ն արդեն հանրային քննարկման է ներկայացրել «Միջնակարգ կրթության երրորդ աստիճանում (10-12-րդ դասարաններ) կրեդիտային համակարգի ներդրման փորձարկման ծրագիր», որով ենթարկվում է 2018-2019 ուստարվածից սկսած՝ նարտարապետության եւ շնորհարության հայաստանի ազգային համալսարանի Ս. Արեւյանի անվան ավագ դպրոցում, Երևանի պետական թժկական համալսարանի «Ներացի» ավագ դպրոցում, Երևանի պետական թժկական համալսարանի «Ներացի» ավագ դպրոցում, Խաչատուր Արքովյանի անվան հայկա-

կան պետական մանկավարժական համալսարանի հենակետային վարժարանում եւ Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանի ավագ դպրոցում փորձարկման նախատական ավագ դպրոցի դեպի մասնակիություն կրթական համակարգ անցնան ոյուրիհանցում ու շարժունության խթանումն է: Ենթադրվում է, որ սովորող հնարավորություն կունենա որոշակի կրեդիտներ տեղափոխել դպրոցից բուհ՝ համաձայն սահմանված կարգի, որը ներ մշակման փուլում է գտնվում: Համաձայն ծրագրի նախանական տարրերակի՝ մենք կրեդիտը համարժեք է 40 ակադեմիական ժամի եւ ներառում է ուսումնական պարապնունքներին, գործնական աշխատանքներին եւ ուսումնական նախաձեռնությունի իրականացմանը հատկացած, ինչպես նաև սովորողի հնքություն աշխատանքի, այդ թվում՝ դասապատրաստման համար նախատեսված ժամաքանակը: Համարակրթության համակարգում կրեդիտային համակարգի ամբողջական ներդրումը կատարվելու է երեք փուլով՝ հաշվի առնելով

առաջին փուլի արդյունքների վերլուծության հիմնա վրա լրամշակված ծրագիրը:

Քննարկման նախակիցները բարձրացրել են մի շարու հարցեր՝ կրեդիտների համարժեքության (օրինակ՝ ինչու 40 ակադեմիական ժամ, երբ բուհերում այս համարժեք է 30 ակադեմիական ժամի), դպրոցից բուհ տեղափոխման, կրեդիտների հաշվարկման եւ ներդրման մեխանիզմների ու ընթացակարգերի վերաբերյալ: Կարեւորելով ներդրվող համակարգի արդյունավետության ապահովումը՝ քննարկման նախակիցներն առաջարկել է սահմանել միասնական ընթացակարգեր՝ հաշվի առնելով նաև ուսումնական պանձերի հետ համապատասխան նեցման պահանջմները: Որոշվել է մասնագիտական քննարկունքները դարձնել պարբերական եւ ավելի հաճախականի:

Կրեդիտային համակարգի ներդրման ծրագրը ներկայացվելու է Կառավարության հաստատմանը, մինչ այդ, սակայն, այն կրամշակվի՝ հաշվի առնելով շահագրգիռ կողմերի առաջարկությունները, դիտողություններն ու մտահոգությունները:

Կարինե ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

Կարինե ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

«Ուսում» - 20

Դպրոցի հոբելյանին նվիրված շաշկու եւ շախմատի հանրապետական մրցաշար

Երեւանի «Ուսում» համարակրթական դպրոցի (տնօրին՝ Սուսաննա Թամարյան) հիմնադրման 20-ամյակի առթիվ անցկացվեցին ուսուսկան շաշկու եւ շախմատի հանրապետական դպրոցական թիմային մրցաշարեր:

Սուուզատեսին մասնակցեցին Երևանի, ինչպես նաև մարզերի մի շարք դպրոցների 23 թիմեր: Շաշկու առաջնության աշխույժ ու հետաքրքիր մրցապայքարում ի վերջո հաղթող ճանաչվեց «Ուսում» դպրոցի 2-րդ թիմը՝ Անդրես Սահմանյան, Ֆայանե Բալասանյան կազմով, 2-րդ տեղում՝ Երևանի թիվ 51 դպրոցի թիմը՝ Մամիկոն Ղարիբյան, Տիգրան Շատուրյան, Թամար Գոգինյան կազմով, հոկ 1-ին պատվավոր տեղում՝ «Ուսում» դպրոցի թիմը՝ Նանե Չարությունյան, Էդուարդ Չակորյան, Վլեւսանդր Պետրոսյան կազմով:

«Ուսում» դպրոցում անցկացվեց մրցաշարերի անփոխումը, որի ընթացքում մրցանական մեջքը պարգևատրվեցին խելացիոն շաշկու մասնակիությունում: Միայն մեջքը պարգևատրվեց անդամների մեջ մասնակիությունում:

Թիմային մրցաշարի մրցանակակիրների երյակը եղավական «Ուսում»-ի 1-ին թիմը՝ Արտակ Սահմանյան, Խաչատուր Չակորյան, Գեղրդիքի Աշոյան կազմով:

Համամատի առաջնության համար պայքարություն հետեւյալ արդյունքները. 3-րդ տեղում էր Երևանի Ա. Չահինյանի անվան ֆիզմարդ դպրոցի թիմը՝ Արտակ Ալիխանյան, Սահակ Պետրոսյան, Գայանե Բալասանյան կազմով, 2-րդ տեղում՝ Երևանի թիվ 51 դպրոցի թիմը՝ Մամիկոն Ղարիբյան, Տիգրան Շատուրյան, Թամար Գոգինյան կազմով, հոկ 1-ին պատվավոր տեղում՝ «Ուսում» դպրոցի թիմը՝ Նանե Չարությունյան, Էդուարդ Չակորյան, Վլեւսանդր Պետրոսյան կազմով:

«Ուսում» դպրոցում անցկացվեց մրցաշարերի անփոխումը, որի ընթացքում մրցանական մեջքը պարգևատրվեց անդամների մեջ մասնակիությունում: Նշանակակիրների մեջ մասնակիությունում՝ Նանե Չարությունյանը սահմանեց շաշկու մասնակիությունում առաջնորդությունը: Միայն մեջքը պարգևատրվեց անդամների մեջ մասնակիությունում:

Գնահատեցին նախաձեռնությունը եւ թիմերի հանձնեցին մրցանական մեջքը: Միջոցառումը գործի առաջին անգամ անցկայացվեց յուրօինակ ներկայացումով, որի ընթացքում ուսումնակիրները ներկայացրին շախմատի եւ շաշկու ծագման պատմությունը:

Հարկ է նշել, որ «Ուսում» համարակրթական դպրոցում արդեն 10 տարի է, ինչ շաշկու 3-րդ քաջական դպրոցի չեմպիոն, սպորտի վարպետ վաստակածական աշխատավարակության մեջ հաջողությամբ գործում են շաշկու մասնակիությունները:

Այս դպրոցի տնօրինությունը մեջ մասնակիությունը կատարվում է դպրոցում շաշկու մասնակիությունը՝ նաև շախմատի առաջնորդությունը: Միայն մասնակիությունը կատարվում է դպրոցում շաշկու մասնակիությունը՝ նաև շախմատի առաջնորդությունը: Ֆաստարդերի ընդունումը են սույն հայտարարության հրապարակման օրվանը մինչև դեկտեմբերի 19-ը՝ Անրայան, ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 15:00-ը, բայց շաբաթ, կրիակի եւ այլ ոչ աշխատանքային օրերից: Փաստարդերի ընդունումը կանցկացվի՝ գալու կարգի:

Մոցույը տեղի կունենա դեկտեմբերի 22-ին՝ ժամը 14:00-ին, Երևանի 3.Լեփսիուսի անվան հ. 88 հիմնական դպրոցում: հասցենը ք. Երևան, Կարսունյան 11:

Տեղեկությունների համար զանգահանություն՝ (010) 65-64-88 հեռախոսահամարով:

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մոցույք ՀՅ Սյունիքի մարզի համարական դպրոցում՝ ՊՈԱԿ-ի թիմիայի (3,5 դասամարդ), կենարանության (3,5), ֆիզկուլտուրայի (7,5), նշուղի (1,25, ուսանագիտության) ուսուցչի թափուրությամբ հաջողական մեջքը գործում են շաշկու ծագման պատմությունը:

Մոցույք անդամների գիտելիքների անցկացվելու մեջ մասնակիությունը գործում է նաև աշխատավայրի անցկացվելու մեջ մասնակիությունը:

Մոցույք անդամների գիտելիքների անցկացվելու մեջ մասնակիությունը գործում է նաև աշխատավայրի անցկացվելու մեջ մասնակիությունը:

Մոցույք անդամների գիտելիքների անցկացվելու մեջ մասնակիությունը գործում է նաև աշխատավայրի անցկացվելու մեջ մասնակիությունը:

Մոցույք անդամների գիտելիքների անցկացվելու մեջ մասնակիությունը գործում է նաև աշխատավայրի անցկացվելու մեջ մասնակիությունը:

Մոցույք անդամների գիտելիքների անցկացվելու մեջ մասնակիությունը գործում է նաև աշխատավայրի անցկացվելու մեջ մասնակիությունը:

Մոցույք անդամների գիտելիքների անցկացվելու մեջ մասնակիությունը գործում է նաև աշխատավայրի անցկացվելու մեջ մասնակիությունը:

Մոցույք անդամների գիտելիքների անցկացվելու մեջ մասնակիությունը գործում է նաև աշխատավայրի անցկացվելու մեջ մասնակիությունը:

Մոցույք անդամների գիտելիքների անցկացվելու մեջ մասնակիությ

Ներառականությունը՝ արժեհամակարգ

«Ժամանակներն ու ամեն ինչ փոխվել են, բայց ոչ մի բան չի փոխվել»՝ կատեր Վ. Վիսոցկին: Խոկապես, կյանքը, մարդիկ, պատկերացումները, մոտեցումները, արժեքները փոխվում են զինապույտ արագությամբ: Հաճախ թվում է՝ հրձանառություն մեջ կորոնում են ամենաբանկը, որը, հետո պարզվում է, անարժեք մի բան էր: Երեկվան այսօր արդեն ինչ է, ժամանակավիեթն... Այս իւլիսի վագքում բարոյական հատկանշիները չկորցնելու երաշխիքը հաստատում է հենան կտերն են, կայուն արժեքներն ու այդ արժեքներն իրենց հոգում կրող մարդիկ, որոնց շնորհիվ հնարավոր է դարնում տարերել ճիշտն ու սխալը, գեղեցիկն ու գրեթեիկ: Ին կարծիքով՝ այդ պատասխանատու առաքելությունը կրում են լավ դպրոցն ու ուսուցիչն: Ու թե՞ ինձ, ցավոք, մողայիկ է բոլոր մեջքերի մեջ դպրոցին ու ուսուցչին նեղադիրել, արած գործը նսենացնելը, նիեւնոյնն է, ինչ նրանք են այն կայուն ու լուսավոր հիմքերը, որոնց վրա խարսխվում է հասարակությունը: Այդ գիտակցունույն էլ այսօր հանրակրթական դպրոցներն իրենց ուսերին վերցրել են ես մեկ բարդ ու պատասխանատու, բայց վեհ, մարդապիրական առաքելություն՝ ներառական կրթության իրականացում կրթության առանձնահատուկ պայմաններ ունեցող երեխաների համար:

Դեռու մնալով բարձրագոյն խոսքերից՝ ուզում եմ ին շնորհակալական խոսքն ասել ինձ համար հարազատ ու բանկ դարձած կրթօջախի՝ Վանաձորի ծովակալ Խակովի անվան թիվ 23 հիմնական դպրոցի տնօրենի եւ ուսուցիչների մասին: Չնայած դպրոցը նոր է անցնում ներառական կրթության, բայց արդեն շատ տարիներ այստեղ ներառականությունը որդեգրվել է որպես կրթության անբաժանելի մաս: Կստահարար կարող եմ ասել, որ թե՛ դպրոցի տնօրենը, թե՛ ուսուցչական անձնակազմը կրում են այդ կարեւոր մարդապիրական գաղափարն իրենց սրտերում, արժեհամակարգը՝ գործունեության մեջ: Առանց այդ մասին փողահարելու, չունենալով որեւէ ֆինանսական աջակցություն և շահագրգովածություն՝ դպրոցի տնօրեն Տաթևիկ Յովսեյանը ստեղծել է հոգեբանական, մանկավարժական հարմարավետ պայմաններ, հանորդության մեջ ափամարդ հարցանքի մեջուրու դպրոցը շուրջ երկու տասնյակ երեխաների համար, որոնց թվում նաև ին Ալեն է: Ի դեմք Փ. Խաչատրյանի, Շ. Խաչակրանի, Ք. Սմինյանի, Լ. Խաչատրյանի, Թ. Յովսեյանի, Ն. Գաբրիելյանի, Գ. Յակոբյանի, Ա. Սկրչյանի, Կ. Մելիքսետյանի՝ ուզում եմ հասուուկ շնորհակալություն հայտնել ուսուցիչներին ու դաստիկներին, ովքեր անմիջականորեն աշխատում են ին տղայի եւ մյուս երեխաների հետ, նրանց շրջապատում հոգատարությամբ ու ծերնությամբ:

Երախտագիտության այս զգացունով է կարող եմ փաստել, որ չեն սխալվել դպրոցի նաև այս սովորությունը:

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մոցոյք ՀՀ Կոտայքի մարզի «Արեգակնային միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի դասվարի, թիմիայի (6 դասամաս), տեխնոլոգիայի (7) ուսուցչի թափոր տեղերի համար:

Ուսուցչի պաշտոնի համար նախատեսված վարձատրությունը որոշվում է՝ ըստ դասարաշխման:

Մրցույթի մասնակիցների գիտելիքների եւ նախագիտական կարողությունների սոուզում անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշնորհ:

Մրցույթին մասնակցելու համար անձը հանձնաժողովին է ներկայացնում՝

1. Ղանձնաժողովի՝ ամունով գրավոր դիմում՝ նշելով այն աշխատատեղը, որին հավակնում է (Ձեռ 1),

2. Փաստաթուր (դիպլոմ)՝ «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջման համապատասխան դրամակիրման վերաբերյալ,

3. Ամենագրի պատճեններ,

4. Ինքնակենսագրություն (Ձեռ 4),

5. Թափոր աշխատատեղը գրադարձնելու համար մասնագիտական գիտելիքների սոուզում անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշնորհ:

6. Մեկ լրացմակար՝ 3x4 չափի,

7. Այլ պետությունների քաղաքացիներ՝ Հայաստանի Հանրապետությունում աշխատելու իրավունք,

8. ՀՀ արական սերի քաղաքացիները ներկայացնում են նաև զինգրույլ:

Փաստաթուրի պատճենները պետք է ներկայացնել բնօրինակների հետ:

Փաստաթուրը ընդունվում է նույն հայտարարության հրապարակման օրվանից մինչեւ դեկտեմբերի 19-ը Ծերայալ, ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 15:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի եւ այլ ոչ աշխատանքային օրերից: Փաստաթուրի ընդունմանը կանցկացվում է ըստ կարգի:

Մրցույթը բանակցելու համար անձը հանձնաժողովին է ներկայացնում՝

1. Ղանձնաժողովի՝ ամունով գրավոր դիմում՝ նշելով այն աշխատատեղը, որին հավակնում է (Ձեռ 1),

2. Փաստաթուր (դիպլոմ)՝ «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջման համապատասխան դրամակիրման վերաբերյալ,

3. Ամենագրի պատճեններ,

4. Ինքնակենսագրություն (Ձեռ 4),

5. Թափոր աշխատատեղը գրադարձնելու համար մասնագիտական գիտելիքների սոուզում անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշնորհ:

6. Մեկ լրացմակար՝ 3x4 չափի,

7. Այլ պետությունների քաղաքացիներ՝ Հայաստանի Հանրապետությունում աշխատելու իրավունք,

8. ՀՀ արական սերի քաղաքացիները ներկայացնում են նաև զինգրույլ:

Փաստաթուրի պատճենները պետք է ներկայացնել բնօրինակների հետ:

Փաստաթուրը ընդունվում է նույն հայտարարության հրապարակման օրվանից մինչեւ դեկտեմբերի 19-ը Ծերայալ, ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 15:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի եւ այլ ոչ աշխատանքային օրերից: Փաստաթուրի ընդունմանը կանցկացվում է ըստ կարգի:

Մրցույթը տեղի կունենա դեկտեմբերի 22-ին՝ ժամը 13:00-ին, Կոտայքի մարզի Արեգակնային միջնակարգ դպրոցում:

Փաստաթուրի պատճենները պետք է ներկայացնել բնօրինակների հետ:

Փաստաթուրը ընդունվում է նույն հայտարարության հրապարակման օրվանից մինչեւ դեկտեմբերի 19-ը Ծերայալ, ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 15:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի եւ այլ ոչ աշխատանքային օրերից:

Փաստաթուրը ընդունվում է նույն հայտարարության հրապարակման օրվանից մինչեւ դեկտեմբերի 19-ը Ծերայալ, ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 15:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի եւ այլ ոչ աշխատանքային օրերից:

Մրցույթը տեղի կունենա դեկտեմբերի 22-ին՝ ժամը 12:00-ին, Կոտայքի մարզի Արեգակնային միջնակարգ դպրոցում:

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (010) 58-16-01 հեռախոսահամարով:

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մոցոյք ՀՀ Կոտայքի մարզի «Արեգակնային միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի դասվարի, թիմիայի (6 դասամաս), հայոց եւ կողմանության (3 դասամաս) ուսուցչի թափոր տեղի համար:

Ուսուցչի պաշտոնի համար նախատեսված վարձատրությունը որոշվում է՝ ըստ դասարաշխման:

Մրցույթի մասնակիցների գիտելիքների եւ նախագիտական կարողությունների սոուզում անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշնորհ:

Մրցույթին մասնակցելու համար անձը հանձնաժողովին է ներկայացնում՝

1. Ղանձնաժողովի՝ ամունով գրավոր դիմում՝ նշելով այն աշխատատեղը, որին հավակնում է (Ձեռ 1),

2. Փաստաթուր (դիպլոմ)՝ «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջման համապատասխան դրամակիրման վերաբերյալ,

3. Ամենագրի պատճեններ,

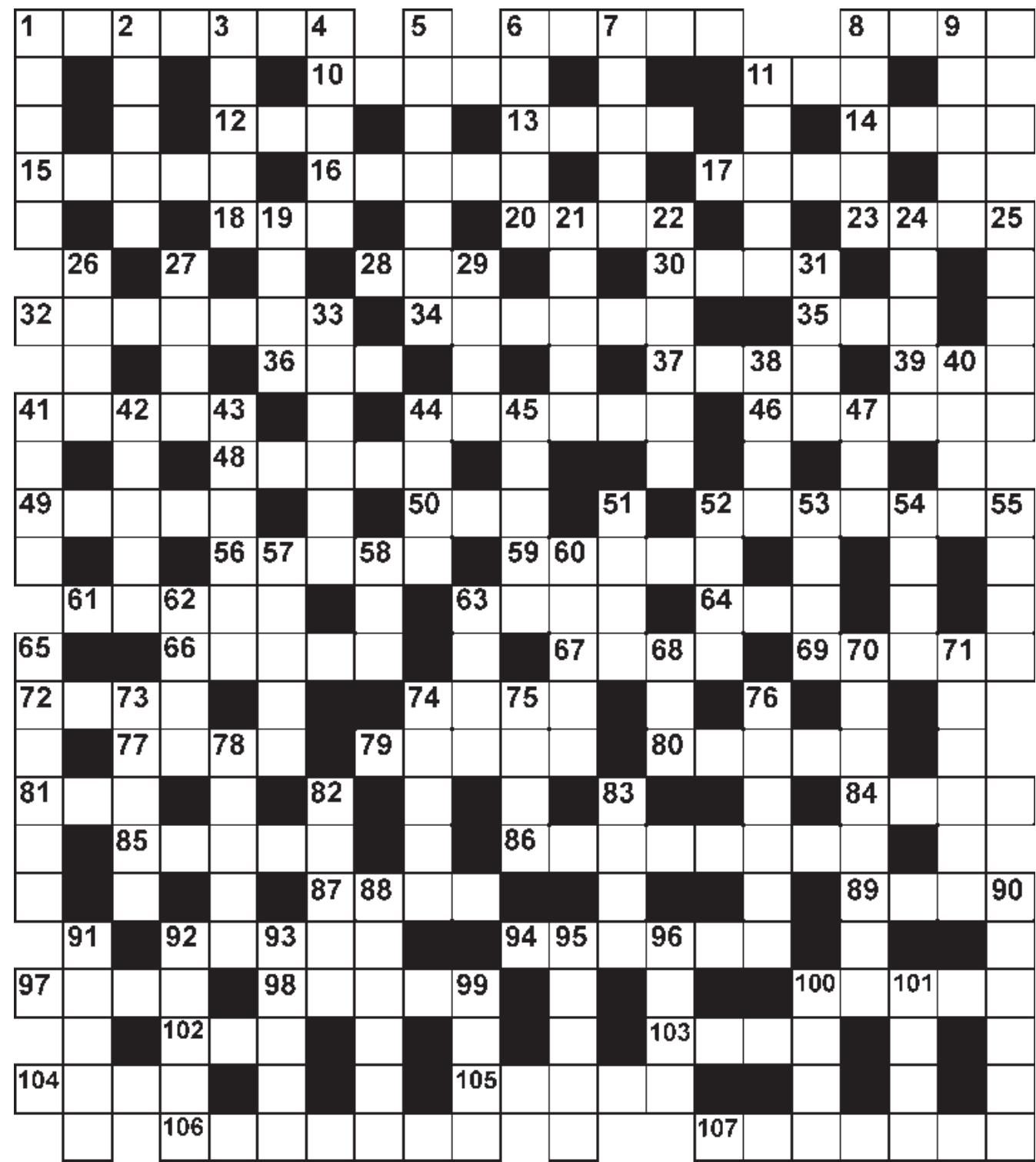
4. Ինքնակենսագրութ

Փորձիր լրացնել

Եթե ժամանակին կարդացել ես

Ուղղահայց - 1. Անեքքի եւ վրեժիմորության աստվածուին հունական դիցարանում: **2.** Դավերժահարս, որը, ըստ հունական դիցարանության, Պիրամոսի հետապնդումից ազատվելու համար Նուռուֆար ծաղիկ դարձավ: **3.** Մայրաքաղաք, քաղաքանայր: **4.** Միհրան Արմենակի , հայ օսերային երգիչ, ԽՍՀՄ ժողովրդական արտիստ: **5.** Թանկարժեք քար, շղակեն: **6.** Իտալացի կոմունիստական կուսակցության կենտրոնի օրգան օրգարեր, իհմնադրել է Ա. Գրամշին: **7.** Հրեաների աստվածը: **8.** 1-ին Մակեդոնացի, բյուզանդական հայազգի կայսր, Մակեդոնական (Յայկական) դիմաստիայի հիմնադրիը: **9.** Արևի եւ լուսի աստված: Նա է բացուց երկնքի դրոներ եւ երկրի վրա սկսվում է օրը: **11.** Պուտեյոնի որդին, առասպելական որորը, քայ ու գեղեցիկ պատաճի, Արշալույս աստվածուին սիրեկանը: **19.** Փիլիսփայական կատերիքա: **21.** Գերմանացի հոչակավոր մարտատիկոս (1826-1866), ով դրել է անահիտիկ ֆունկցիաների երկրաչափական տեսության հիմքերը: **22.** Կովակ-գործիքային մեծակսավ ստեղծագործություն: **24.** Սիրո եւ գգվաճրի աստվածուին Բարեւա-ասորենստանյան դիցարանում: **25.** «Որքան օվարձակի է մարդ արարածը, երբ նա հագնում է բաճկոն ու , իսկ նելքը բողոնում է տաճը» (Ծեսախիր): **26.** Ֆրանսիացի նկարիչ (1832-1883), «Նախաճաշ արվեստանոցում» կտավի հեղինակը: **27.** Մագմիսական իմդուկցիայի միավորը միավորների ՍԳՎ համակարգում: **29.** Սալվադոր հայակա-ամերիկան նկարիչ: **31.** Եգիպտական աստված, պատկերվել է մարդու կերպարանքոր, քայ ոչխարի գլխով: **33.** Լաբրոնացի, հայ մատենագիր, գիտնական փիլիսոփա, բանաստեղծ, բարգամիչ Կիլիկյան Յայաստանում: **38.** Նզր գենքով, բարձր անցունակության մարտական թրթուրավոր տեխնիկա: **40.** Լիճ Աֆրիկայում՝ երկպական բարձրավանդակում: **41.** դադ, լեռնաշղթա Փոքր Կովկասի հյուսիսարեւեյան մասում: **42.** Կինեմատիկական մասուցիկության միավորը ՍԳՎ համակարգում: **43.** Կազակների առաջնորդ: **44.** Սահուն պտույտներով արագընթաց շարժումն զուգապար: **45.** Գերմանացի ֆիզիկոս, ով Նորբեյնա մրցանակի է արժանացել միջուկի բաղանքային մոդելի ստեղծման համար (1963): **47.** Սակերեսի արտահամակարգային միավոր: **51.** Կարենինա (Լ. Տալստոյ): **52.** Լիճ Յայաստանում, Գեղամա լեռնաշղթայում: **53.** Հայ ավանդական նահապետ: **54.** Խարդախ, խարեր, դրուժան: **55.** Օդագնացության եւ տիեզերական տարածության հետազոտման ազգային վարչություն ԱԱՍ-ում: **57.** Աշխարհի ամենաերկար լեռնային համակարգը: **58.** Սարեմատիկայում հաճախականի օգտագործվող Շունական այրուեմի տառ: **60.** Վանանդեցի, XVII դարի երկրորդ կեսի եւ XVIII դարի առաջին քառորդի հայ մատենագիր, բարգամիչ, փիլիսոփա, գրահրատարակիչ: **62.** Ուժեղ, կայուն եւ երկարատեղ զգացմունք, որն ընդունում է անձին ամրոցությամբ եւ մոլոր նրան որեւէ գերկարեւոր նախատիկի: **63.** Ինքնազիւսի, իմբնշխանի, անկաշանի: **65.** Իրամական ժողովուրդների նախախամական կրոնի՝ զրադաշտականության «սուրբ» գիրքը: **68.** Նիկողայոս Յակովլեվիչ (1864-1934), տաղանդավոր արեւելագետ, հայագետ, լեզվաբան, ԽՍՀՄ գԱ ակադեմիկոս (հայոց շոտարարացի եր, մայրը վրացուիի): **70.** Կրոնական, ուտունական, ընտանեկան եւ բաղարական շարաթարեր: Հրատարակել է 1885-1915-ին, Կ. Պոլսում:

Լինելով արեւետահայ աշխարհաբարով առաջին պարբերականներից՝ «Ա» նպաստել է նրա զարգացմանը: **71.** Պետություն Յարավային Եվրոպայում՝ Միջերկրական ծովի ափին: **73.** Արեւելյան պեղակայում տարածված բանաստեղծական ծել: **74.** ի բանաձեւ (Եռանկյան մակերեսի): **75.** Պետություն Յարավային Ամերիկայի հարավ-արեւելություն՝ Խաղաղ օվկիանոսի ափին: **76.** Դեկարտյան կորորդներներից: **78.** Հայազգի ամերիկական կայսերի: **82.** Ամերիկացի գիտնական, կիբեռնետիկայի հայրը: **83.** Նորագիների ընտանիքի մշտական արագային վարչություն ԱԱՍ-ում: **85.** Աշխարհի ամենաերկար կիբության կամ ժամանակը: **88.** Պալաս, Զեւսի եւ Սետիսի դրաստրը: **90.** Ուսու նշանավոր ֆիզիկոս, Սոցիալստական աշխատանքի կրկնակի հերոս Խահակ Կոստանտինովիչ , ֆիզիկայի դպրոցական դասընթացի հետինակ: **91.** Թթու կարնային խմիչ, հնուց հայտնի է քոչքը ժողովուրդներին: **92.** Ժողովուրդական առակախոս Լորինեմ: 1903-ին նրա զվարճախոսությունները Թիֆլիսում լրսյ է ընձայել ե. Լալայանը: **93.** Վերեմյան Եվրոպայում թագավորի անհջական վասալը, հետագայում՝ ազնվական տիտղոս: **95.** Հայ նշանավոր պատմագիր Սահակ Պարթեւի եւ մեսրոպ Մաշտոցի աշակերտներից: **96.** Կյանքն է ամայի փախչող ստվեր, վայուկյանն է միշտ իրական, Բախտի կամքն է թեւե, բայց դիպվածն է իրական (Ավ. Խահակյան): **99.** Ամենաերկար գետը Ֆրանսիայում: **100.** Արարված, գործողություն (թատրուական): **101.** Երգիշական կամ մեղմաբարո-զավեշտական դիմապատկեր, որի մեջ պահպանելով արտաքին նամանությունը, ծեւափոխական կամ ընդգծված կամ բնագրությունը մի քիչ մաշվել են, ավելի շատ ձգտում է դուր գալ, քան սիրել» աֆորիզմի հեղինակ: **15.** Պտղաբերության եւ լուսնի աստվածուին եգիպտական դիցարանում: **16.** Բարի հիմնական իմաստն արտահայտող եւ իմաստային մասի չքածանվող մաս: **17.** Ես ծնվել եմ նրա համար, որ ցավածին միշտիրաբեմ: Չահելերի հարանիշին ծնորիս զվար պարեմ (Պ. Սեւակ): **18.** Կարմրաներկ, սուսր: **20.** Գեղարվեստական փորբաժակավալ ստեղծագործություն, որն ունի բարյուական, խրատական բրովանդակություն: **23.** Հունգարացի հայտնի կոմագնիտոր, դաշնական, երաժշտական գործիչ՝ Ֆերենց : **28.** Սերմ, հատիկ, ընեղեն: **30.** Աստվածուիկի, հույները կարծում են, թե Պերեման մարդկան երկարակեցություն, երջանկություն եւ առողջություն է շնորհում: **32.** Հայ ազգային ապատագրական շարժման գործիչ՝ Դրաստանատ : **34.** Ով կյանք ունի, դարտ է ունի, Դարդ Դարդին յար է լունի (Ավ. Խահակյան): **35.** Շախմատային տերմին: **36.** Երկրաչափություն:

թյան հիմնական հասկացություններից: **37.** Իոսիվ Բրոոք : **39.** Հայ աշուու: **41.** Վոկալ խմբերագիր ազգային բազմանաս երաժշտական ստեղծագործության ժամը: **44.** Եվրոպական պետության մայրաքաղաք, գտնվելու կանոնը գետի ափին: **46.** Անբժիք, անաղարտ, անապալ: **48.** Սեր հայունի ֆիզիկոս, էլեկտրոտեխնիկ, ում անընվառ է կոչվում ֆիզիկական մեծություններից մեջին միավոր: **49.** Քրապարակ, ուր Քին Հումանատանում ժողովրդական հավաք էր տեղի ունենում: **50.** Հայ կին գորոք, քաղաքական գործիչ Լուիզա Ալանյանի գրական անունը: **52.** Վլըմենի որդին: Ըստ դիցարանությամբ՝ Վլըմենն աղերսած Զեւսին, որ իր տղաները շուտ մեծանան եւ աղեն հոր Վլեթը: Այդպես էլ Եղավ: **56.** Հայկական լեռնաշխարհի ամենաբարձր գագաթը (5165 մ): **59.** Կիսար, վիր, եղջերու: **61.** Երևանցի (1614-1674), հայ տպագրիչ-գրահրատարակիչ, մշակութային գործիչ: **63.** «..... և անշահ բան չէ: Զուր չէ, որ նապուենո՞ր րովեսի մեծ վաստակի, շարդուփշուր արեց գրեթե աշխարհի կեսը» (Գյորե): **64.** Գետ Լենինգրադի մարզում: **66.** Գետ Ջինատանում, Ջնջկաստանում եւ Պակստանում: **67.** Վոլգայի ծախ վտակը: **69.** Միլիկատային կազմի իրակերուկ զանգված, որ առաջանում է երկրի խոր հորիզոններում: **72.** Կատվազգիների ընտանիքի կարնասուն կենդանի, ամենախոշոր գիշատիչներից է: **74.** Կերեւից մի մարդ եկավ քննության, Միրուրը , աստղ ճակատին (Յովի. Թումանյան): **77.** Աղավնու մնալության թշուն, քաշը 200-600q: **79.** Ուրանոսի եւ Գեայի դուստրը, Արիլսին մայրը: **80.** Ֆրանսիացի գրող՝ Ֆրանսուա (1494-1553): **81.** Եթե հետ սպիտակեց մազ, խսիր ի հե ըս: **84.** Կույրը, , ինչպես գիտես, երկու աշխատանի ուղարկություն: **85.** Հայան-Զալյայան, Գանձասարի կարողիկոս, հայ զարագրական շարժման գործիչ (1701-ից): **86.** Ուրեմ մեկին, ինչ-որ բանի նմանակում, վերարտադրություն: **87.** Ինմաստության եւ ողջամտության դիցարանում կույսը: **89.** Վլեքսանդր Ալեքսանդրովիչ (1880-1921), ուսու բանաստեղծ: «Յատկապես բանաստեղծություններում գոյւթյուն ունի խոսքի մարտեմատիկան» ասույթի հեղինակ: **92.** Նոյի կրտսեր որդին: **94.** Վլըմենի ամուսնուն, քամու աստվածը, էլուսի դուստրը: **97.** «Ֆառաւտ», «Սապֆո», «Ումեն եւ Զուլիետ» օպերաների հեղինակը: **98.** Երկրի մակերեւույթի կամ շրատագրական ափառության հասկանակը: **100.** «..... Բ» Հայկական ազգային դասական առաջին օպերան: **102.** Սիլս , քանատագիր հիմնադիմական հիմնադիմերից, Նորեան մարդկան միշտեկիր: **103.** Ֆր

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցոյք՝ ՀՀ Տակույթի մարզի «Կարագավաճի Մ.Ասմուշյանի անվան միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի ֆիզկուլտուրայի (13 դասաժամ), աշխարհագործության (6), տեխնոլոգիայի (3-ական դասաժամ), տղամբերի և աղջկենիների խմբերի, ինժիներամասիկայի (4) ուսուցչի թափուր տեղերի համար:

Ուսուցչի պաշտոնի համար նախատեսված վարձառությունը որոշվում է՝ ըստ դասարաշխման:

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների ստուգումն անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր՝ ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշաբերի:

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների ստուգումն անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր՝ ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշաբերի:

Մրցոյքի մասնակիցների համար անձը հանձնաժողովն է ներկայացնում՝

1. Կամծամաժողովի ամունով գրավոր դիմում՝ նշելով այն աշխատատեղը, որին հավակնում է (Ձեւ 1),

2. Փաստաթուղթ (դիպլոմ)՝ «Համրակրության մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջին համապատասխան որակավորման վերաբերյալ,

3. Ամծնագրի պատճենը,

4. Ինքնակնասագործություն (Ձեւ 4),

5. Թափուր աշխատատեղը գրադեցնելու համար մասնագիտական գիտելիքներին և աշխատամարյան ունակություններին ներկայացվող պահանջների բավարարումը հավաստու փաստաթորերի, հավաստագրերի պատճենները (որացն առաջարյայ դեպքում),

6. Սեկլ լուսամկար՝ 3x4 չափի,

7. Այլ պետությունների քաղաքացիները՝ Հայաստամի Համրապետությունում աշխատելու իրավունք,

8. ՀՀ արական սերի քաղաքացիները ներկայացնում են նաև գիմնարքով։

Փաստաթորերի պատճենները պետք է ներկայացնել բնօրինակների հետ։

Փաստաթորերն ընդունվում են սույն հայտարարության հրապարակման օրվանից մինչև դեկտեմբերի 19-ը ներառյալ, ամեն օր՝ ժամը 09:00-ից 15:00-ը, բաց շաբաթ, կիրակի և այլ ոչ աշխատամարյան օրերից։ Փաստաթորերն ընդունումը կանցկացվի՝ ըստ կարգի։

Մրցոյքը տեղի կունենա դեկտեմբերի 22-ին՝ ժամը 14:00-ին, Կոտայքի մարզի Նոր Ջուղարակ հասցեն ք. Երևան, Նորարարեն, 11-րդ փողոց։

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (0224) 43-30-45 կամ (094) 95-93-90 հեռախոսահամարով։

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (094) 57-75-01 հեռախոսահամարով։

«Կիրովյան» շաբաթաթերթ բաժանորդագրվելու համար դիմեր մոտակա փոստային բաժանմունքներին։

I SSN 1829-2593

17047 >

9 771829 259009

ՀԻՄՆԱԴՐԻՇ
ՀՀ ԿԳՆ
««Կիրովյան» թերթի խմբագրություն» ՊՓԸԸ

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցոյք՝ «Երևանի հ. 175 միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի ֆիզկուլտուրայի (25 դասաժամ) ուսուցչի թափուր տեղի համար:

Ուսուցչի պաշտոնի համար նախատեսված վարձառությունը որոշվում է՝ ըստ դասարաշխման:

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների ստուգումն անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր՝ ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշաբերի։

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների ստուգումն անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր՝ ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշաբերի։

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների ստուգումն անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր՝ ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշաբերի։

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների ստուգումն անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր՝ ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշաբերի։

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների ստուգումն անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր՝ ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշաբերի։

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների ստուգումն անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր՝ ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշաբերի։

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների ստուգումն անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր՝ ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշաբերի։

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների ստուգումն անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր՝ ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշաբերի։

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների ստուգումն անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր՝ ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշաբերի։

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների ստուգումն անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր՝ ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշաբերի։

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների ստուգումն անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր՝ ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշաբերի։

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների ստուգումն անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր՝ ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշաբերի։

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների ստուգումն անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր՝ ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշաբերի։

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների ստուգումն անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր՝ ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշաբերի։

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների ստուգումն անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր՝ ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշաբերի։

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների ստուգումն անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր՝ ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշաբերի։

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների ստուգումն անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր՝ ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշաբերի։

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների ստուգումն անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր՝ ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշաբերի։

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների ստուգումն անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր՝ ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշաբերի։

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների ստուգումն անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր՝ ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշաբերի։

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների ստուգումն անցկացվելու է երկու փուլով՝ գրավոր եւ բանավոր՝ ըստ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված հարցաշաբերի։

Մրցոյքի մասնակիցների գիտելիքների